

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 20, 2009

Vol. C Nr. 223

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-19-09

PERIODICALS

Trims užsienio lietuviams įteiktos mokslo premijos

Užsienio lietuvių mokslininkai profesoriai Giedrius Subačius (k.), Vytautas Viktoras Klemas ir Andrius Kazlauskas.

Eltos nuotr.

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) – Trims užsienio lietuviams mokslininkams už tarptautinio lygio mokslo pasiekimus ir ryšių su Lietuva stiprinimą švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius Lietuvos mokslų akademijoje įteikė 13,000 litų

vertės Mokslo premijas. Šiemet švietimo ir mokslo ministro sudarytai atrankos komisijai premijoms gauti buvo pateikta 17 kandidatų paraiškų.

Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos

Nukelta į 6 psl.

JAV žiniasklaida – apie CŽV kalėjimą Lietuvoje

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Parlamentinį tyrimą dėl galimai Lietuvoje veikusio JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimo atliekančio Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininkas Arvydas Anušauskas nekommentuoja Amerikos žiniasklaidos pranešimų, kad toks kalėjimas veikė Antaviliuose.

JAV televizija „ABC News“ trečiadienį pranešė iš Lietuvos Vyriausybės atstovo ir buvusio JAV žvalgybos pareigūno gavusi patvirtinimą, kad slaptas CŽV kalėjimas įtariamiesiems teroristams buvo įkurtas Antaviliuose, mažiau nei 20 kilometrų nuo Vilniaus esančioje jojimo bazėje.

Reportažą iš Antavilių parengė ir kita įtakinga JAV žiniasklaidos priemonė – straipsnis apie galimai veikusį CŽV kalėjimą ketvirtadienį pasirodė „Washington Post“ interneto svetainėje.

„ABC News“ interneto svetainėje paskelbta, kad kalėjimas jojimo patalpose pradėjo veikti 2004 m. rugsėjo mėn. ir veikė iki 2005 m. lapkričio.

Jame, kaip teigiama, kalinti ir galimai kankinti 8 terorizmu įtariamais asmenys.

Nukelta į 6 psl.

URM atidaryta paroda „'Draugui' – 100“

Parodos atidarymas.

Eltos nuotr.

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) – Minint dienraščio „Draugas“ 100 metų jubiliejų Užsienio reikalų ministerijoje (URM) atidaryta paroda „'Draugui' – 100“ ir surengta diskusija apie tolesnes užsienio lietuvių žiniasklaidos raidos galimybes.

Diskusijoje buvo aptartos užsienio lietuvių žiniasklaidos problemos ir raidos galimybės, interneto panaudojimas, žiniasklaidos misija telkiant lietuvius užsienyje.

Kaip sakė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, „Draugas“ yra vienas unikaliausių lietuvių puoselėjimo pavyzdžių.

„'Draugas' telkė lietuvių bendruomenę JAV, informavo Vakaruose gyvenusius tėvynainius, kas vyko už geležinės uždangos, puoselėjo nepriklausomos Lietuvos idėją. Tai laikraštis, kuris ne tik informuoja JAV lietuvius, bet ir sujungia kelias kartas – atvykusių anksčiau ir vėliau, ne-

leidžia joms atitrūkti nuo Lietuvos“, – sakė V. Ušackas.

Po parodos atidarymo vykusios diskusijos dalyviai diskutavo apie „Globalios Lietuvos“ viziją, ieškojo atsakymų į klausimus: ar užsienio lietuvių žiniasklaida tik informuoja, ar kuria naujus tarpusavio ryšius ir padeda palaikyti ryšį su Tėvyne? Ar lietuviško žodžio sklaida pasaulyje taps globalios Lietuvos informacinės erdvės dalimi?

Diskusijoje dalyvavo užsienio lietuvių žiniasklaidos ir bendruomenių, Lietuvos akademinės bendruomenės, Seimo, URM, Tautinių mažumų ir išsivijios departamento, Lietuvos žiniasklaidos atstovai.

Seniausio be pertraukos einančio lietuviško periodinio leidinio „Draugas“ šimtmečiui skirta paroda supažindina su laikraščio istorija nuo pirmojo numerio iki šių dienų. Parodos lankytojai gali pamatyti, kaip per šimtmetį keitėsi laikraščio turinys ir išvaizda, kaip jame atsispindėjo svarbiausi šio ir praėjusio amžiaus Lietuvos istorijos įvykiai. Paroda ministerijoje veiks iki lapkričio 27 d.

KULTŪRA

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Ignalinos atominė bus uždaroma

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) – Šių metų pabaigoje Ignalinos atominė elektrinė bus uždaroma – taip nutarė Seimas. Uždaryti jėgainę Lietuva įsipareigojo Europos Sąjungos stojimo sutartyje, pernai Lietuvai nepavyko Briuselyje išsiderėti ilgesnės jos veiklos.

Anksčiau Seimas dėl projekto balsavo kelis kartus, tačiau balsavime valdančiajai koalicijai priklausančių frakcijų nariai nedalyvavo. Pratęsti iki 2012 m. sovietų statytos elektrinės antrojo bloko veiklą siūlė „tvarkiečiai“. „Viena Lietuva“ siūlė Vyriausybei paraginti nedelsiant rengti derybas su ES dėl Lietuvos stojimo į bendriją sutarties keitimo.

Šiame numeryje:

- Sportas. Futbolas. Šachmatai. ŠALFASS ir pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8)
- Trumpa atmintis ar sąžinės deficitas? (p. 3)
- Lietuvos karžygiai Rusijos civiliniame kare (p. 4)
- JAV LJS atstovai XIII PLJ kongrese (p. 5)
- Komentaras. Kas yra tie V. Adamkaus priešai? (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Atsiminimai (123) (p. 9)
- Vėl, švieski man vėl... (p. 10)
- Pagalba Lukui (p. 11)

Valiutų santykis

1 USD — 2.32 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kol Lietuvos Seimas ir prezidentai – buvęs ir dabartinė – mindžikuoja vietoje dėl galimo slapto Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimo Lietuvoje, JAV TV kanalas „ABC News“ ir dienraštis „The Washington Post“ pateikė naujų įrodymų, jog slaptas kalėjimas Lietuvoje veikė ir jog jame buvo neteisėtai kankinami kaliniai. Šįkart žinia apie kalėjimą nebuvo laconiška – TV laidoje jai buvo paskirtos beveik 3 minutės, „The Washington Post“ savo svetainėje šiai temai taip pat paskyrė kiek mažiau nei 3 puslapius. Nors Europos Tarybos žmogaus teisių tarnybos atstovas T. Hammarberg jau praėjusį mėnesį paskatino Lietuvos valdžią rimtai pažiūrėti į iškilusią problemą, aukšti Lietuvos pareigūnai iki šiol atsisako ką nors komentuoti.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė **Ed. Šulaitis**

Lietuvių salės pirmenybėse pirmauja „Kaunas-Max“

Lietuvių salės mažojo futbolo pirmenybių antrame rate „Kaunas-Max“ komanda, įveikusi „Vilnių“ net 11:3, iškovojo antrąją pergalę ir su 6 taškais pirmauja varžybų lentelėje. Kitose lapkričio 14 d. rungtynėse „Seduva“ ir „Pokerio klubas“ sužaidė lygiosiomis 5:5, o „Legalai“ nuskriau-dė „Nevėžį“ 14:1.

Po dviejų ratų šiose Homer Glen, IL vykstančiose pirmenybėse, kaip

minėta, pirmauja „Kaunas-Max“ (6 taškai). Toliau eina „Pokerio klubas“ (4), „Nevėžis“ (3), „Vilnius“ (3), „Šeduva“ (1). O „Legalai“ iki šiol dar nėra pelnę nė vieno taško.

Trečiame rate lapkričio 21 d. 4:30 val. p. p. susitiko „Legalai“ ir „Pokerio klubas“. Po šių rungtynių seks „Kaunas-Max“ – „Nevėžio“ ir „Vilniaus“ – „Seduvos“ susitikimai.

Reikalingos aukos „Lituanicos“ klubui paremti

Futbolo mėgėjai, kurie yra buvę „Lituanicos“ („Liths“) klubo nariais, gavo laiškus su kvietimu paremti šį klubą finansiškai, nes ši vienintelė futbolo klubą išeivijoje persekioja piniginės bėdos.

Pinigų labai reikia steigiamam klubo muziejui, į kurį bus sudėtos

per 59 metus laimėtos taurės. Taip pat norima steigti futbolo mokyklą, be to – prižiūrėti naujai restauruotą klubo stadioną.

Paprastieji klubo nariai kviečiami prisidėti su 25 doleriais, o taip vadinami „auksiniai“ nariai su 45 dol. (už tai rėmėjai gaus klubo marški-

ŠALFASS slidinėjimo valdyba kviečia slidinėti

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS) ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga (ALGS) kaip ir kiekvienais metais vėl kviečia visus slidinėti. 2010 metais slidinėjimo varžybos bus rengiamos Vail Mountain slidinėjimo kurorte, Vail miestelyje, Colorado valstijoje. Varžybas numatoma rengti 2010 m. kovo 20–27 d.

Apsistoti bus galima „Evergreen Lodge“ poilsio namuose, kurie yra visai netoli slidinėjimo takų, parduotuvių, restoranų ir kavinių. Šiuose poilsio namuose jau esame buvę prieš keletą metų, daugeliui patiko aptarnavimas. Esame susitarę dėl nuolaidos mūsų grupei. Prašome, prieš užsisakydami viešbutį, paminėti, jog atvyksite su lietuvių slidinėjimo grupe (Lithuanian Ski Group). Norėdami užsisakyti kambarius, susisiekite su Carol Pasternak el. paštu: carol@ski.com, arba tel.: 800-525-2052 (3319), 970-925-9500 (3319). Kadangi mūsų grupei daromos nuolaidos, prašytume kambarius užsisakyti iš anksto.

Norėdami sužinoti daugiau informacijos kreipkitės į Ed Mickus el. paštu: edmickus1@aol.com arba į dr. Vyta Saulį el. paštu: vsaulis@sbcglobal.net

ŠALFASS slidinėjimo valdybos info

Dideli A. Butnorius pasiekimai

EDVARDAS ŠULAITIS

Esu tvirtai įsitikinęs, jog senesnio amžiaus sporto (ypač šachmatų) mėgėjai Algimanto Butnoriaus pavardę yra girdėję šimtus kartų ir yra sekę jo pasirodymus ne vieną dešimtmetį. Tik vėlesniais metais, kai šis vyras jau gerokai peržengė pusės amžiaus ribą, apie jį buvo mažiau kalbama, rašoma, nepaisant į tai, jog Algimantas 2007 ir 2009 m. yra tapęs Europos senjorų šachmatų vicečempionu, o 2007 m. laimėjęs Pasaulio senjorų šachmatų čempionatą.

Pažvelkime į A. Butnorius praeitį, kai jis buvo jaunas ir kūrybingas. Algimantas gimė 1946 m. lapkričio 20 d., jo titulas – didmeistris, o profesija – žurnalistas.

A. Butnorius dalyvavo net 37-iose Lietuvos šachmatų čempionatuose, aštuoniuose iš jų pasipuošė Lietuvos čempiono titulu (1967, 1970, 1973, 1975, 1976, 1980, 1982 ir 1993 metais).

Šis šachmatininkas iš Kauno šiuo metu rūpinasi jaunaisiais šachmatų talentais, palaiko ryšius su trimis Kauno šachmatų klubais. Taip pat yra aktyvus Lietuvos žurnalistų sąjungos narys.

Savo šachmatininko karjerą Algimantas pradėjo gana jaunas – būdamas 13-os metų pateko į Lietuvos rinktinę. Tai buvo prieš 50 metų, o po trejų metų, pirmą kartą žaisdamas suaugusiųjų pirmenybėse, jis pasi-

puošė bronzos medaliu. Po to A. Butnoriui prireikė penkerių metų, kad jis taptų Lietuvos vyrų čempionu. Tie lemtingi metai buvo 1967-ieji. Vėliau sekė įvairios pergalės ne tik Lietuvoje, bet ir laimėjimai svetur lygiu. 1981 m. dalyvaudamas tarptautinia-me turnyre Lenkijoje, jis įvykdė tarptautinio meistro normatyvą – pralaimėjęs pirmą partiją, mūsiškis laimėjo 4 pergalės iš eilės. Iškovojęs pergalę paskutinėje – šeštojoje, nugalėjo savo varžovą iš Austrijos ir gavo tarptautinio meistro vardą.

Po to, grįžęs į Kauną, studijavo žurnalistiką, vaidino liaudies teatre, paragavo aktorius duonos. Daugiau nei 10 metų Lietuvos televizijoje vedė laidą apie šachmatus, rašė „Kauno dienoje“. Savo pensiją užsidirbo tik iš žurnalistikos.

Į šachmatų pasaulį grįžo su trenksmu

Po ilgesnės pertraukos A. Butnorius 2007-aisiais vėl grįžo į šachmatų pasaulį kaip aktyvus dalyvis, bet ši kartą senjorų grupėje. Jis čia turėjo progą varžytis su savo jaunystės draugais. 2007-aisiais Algimantas tapo Europos senjorų šachmatų vicečempionu, o pasaulio šachmatų pirmenybėse iškovojo auksą. 2009 m. rugpjūčio mėnesį lietuvis antrą kartą iškovojo Europos senjorų sidabrą ir sakė, kad pasaulio šachmatų pirmenybėse dalyvaus, kol jėgos leis.

Čikagos „Fire“ iškrito

„Fire“ profesionalų futbolo vienuolikė, kuri įveikė atkrentamųjų varžybų pirmąją kliūtį, laimėdama prieš New England „Revolution“ komandą ir patekdama į Rytų grupės baigiamąsias rungtynes, čia neatsilaikė prieš „Real Salt Lake“ komandą.

Čikagiečiai, žaisdami namuose Toyota Park, varžovams nusileido tik mušdami baudinius. Įvarčių abi komandos nepasiekė nė per reguliary laiką, nė po dviejų pratęsimų. Tada prireikė baudų mušimo ir čia pradžioje „Fire“ pirmavo trim taškais. Tačiau vėliau laimė nuo jos nususuko ir ji pralaimėjo 4-5.

Dabar laimėtojai šį sekmadienį, lapkričio 22 d., susikibs dėl MLS lygos taurės Seattle, WA su Vakarų grupės nugalėtojais – Los Angeles „Galaxy“ komanda. Čia išaiškės 2009 metų JAV futbolo čempionai.

nėlius). Žinoma yra laukiamos ir didesnės aukos.

Čekius reikia rašyti Liths Soccer Club vardu ir siųsti adresu:

Liths Soccer Club

14911 127 Street,

Lemont, IL 60439

(Pasaulio lietuvių centras).

Šachmatininkas ir žurnalistas Algimantas Butnorius.

A. Butnorius aukščiausias FIDE įvertinimas buvo 2,443, dabar jis išliko beveik toks pat – 2,433. Tokio aukšto įvertinimo jam gali pavydėti daugelis jaunųjų Lietuvos šachmatų meistrų.

Butnorius yra aktyvus Lietuvos žurnalistų sąjungos Kauno apskrities skyriaus renginių dalyvis bei organizatorius. Penkeri metai iš eilės liepos 6-ąją Kauno žurnalistų namų lauko kavinėje „Vasaros olimpas“ jo pastangomis rengiami Lietuvos šachmatininkų turnyrai, skirti Valstybės dienai.

Reikia manyti, jog ir ateityje apie šį vyrą dar girdėsime gerų naujienų.

TRUMPA ATMINTIS AR SĄŽINĖS DEFICITAS?

BRONISLOVAS GENZELIS

Valstybės stabilumas užtikrina gyventojų gerovę. Jis didžiausias šalyse, kurios seniai nepatyrė socialinių sukrėtimų. Tai pasiekama, kai bendrą kalbą tarpusavyje randa įvairios socialinės grupės, kai viena nesiekia to kitos sąskaita. Tokių derybų ir interesų derinimo vieta yra demokratiškai išrinkti parlamentai.

Keisti dalykai dedasi mūsų Seime ir aplink jį. Atrodytų, kai kurie mūsų veikėjai arba susipyko su sveiku protu, arba prarado atmintį, nes jiems niekas kitas nerūpi, kaip tik atkreipti dėmesį į savo personą, nors ir kvailu aspektu. Keisčiausia, kad tokie asmenys pilnė rinkėjų balsus. Keletas pastebėjimų.

Stojant į Europos Sąjungą (ES) įsipareigota iki 2009 metų gruodžio 31 dienos uždaryti Ignalinos atominę elektrinę. Prisimenu, kaip tada išsidirbinėjo mūsų derybininkas Petras Auštrevičius. Pavyzdžiui, jis net įtikinėjo, jog per brangu siekti, kad ES būtų vartojama ir lietuvių kalba. Jis jautėsi esąs labiau ES derybininkas negu Lietuvos atstovas.

Keitėsi vyriausybės. Kas bus uždarius atominę jėgainę? Bėgo metai. Jokio garso. Kai liko mažai laiko, susigriebė Gediminas Kirkilas. Anksčiau Socialdemokratų partija rimtesnio susirūpinimo nerodė. Birutė Vėsaitė tada buvo ne tik seimūnė, bet ir priklausė partijos vadovų grupei. Tylėjo. O likus vos mėnesiui iki jėgainės uždarymo visu balsu pradėjo rekti ir reikalauti priimti rezoliuciją, įpareigojančią Vyriausybę derėtis dėl jėgainės uždarymo atidėjimo. Tokia rezoliucija tik rodytų mūsų Seimo neįgalumą ir nesuvokimą, jog sutartys pasirašomos tam, kad būtų vykdomos.

Dabartinė valdančioji koalicija bėdą už visas nesėkmes verčia buvusiai Vyriausybei, o šios šalininkai atsimoka tuo pačiu. Nejaugi dabartinė krizė užgriuvo nelauktai? Ar ne dabartiniai valdantieji sumanė atlyginimų, pensijų, motinystės išmokų didinimą? Žodžiu, prisivirė sriubos, kurią dabar patiems reikia srėbti. Ir toliau seka pasakas, esą jie nieko nežinojo apie sunkią padėtį. Bet juk būtent konservatorių bičiulis Algirdas Šemeta vadovavo Statistikos departamentui. Socialdemokratai verkšlėna: „Mes buvome mažumos Vyriausybė.“ Jeigu ne tas pašėlęs noras nors kiek ilgiau pabūti Vyriausybėje, jie būtų atsistatydinę ir visa atsakomybė prieš rinkimus būtų tekusi konservatoriams.

Ko mūsų šalyje nepadaroma dėl išlikimo poste. Vilija Blinkevičiūtė buvo viena Naujosios sąjungos vadovų. Subyrėjo „naujoji politika“. V. Blinkevičiūtė labai norėjo išlikti ministrė. Viešai apsiverkė. Algirdui Brazauskui jos pagailo. Ji metė savo partiją ir išliko poste. Ėmė kritikuoti savo buvusius kolegas.

Jeigu žmonės neserga skleroze, turi prisiminti, su kokia aistra V. Blinkevičiūtė įtikinėjo esant būtinybę atimti senatvės pensiją iš dirban-

čių pensininkų, o vėliau kritikavo šį sprendimą, pamiršdama pridurti, kad ji buvo jo autorė. Subūrus Andriaus Kubiliaus vadovaujamą Vyriausybę, V. Blinkevičiūtė per vieną pirmųjų Seimo posėdžių užsipuolė naująją socialinės apsaugos ir darbo ministrą už vieną ministerijos potvarkį. Kai jai buvo įrodyta, kad ji šio potvarkio autorė, V. Blinkevičiūtė kukliai pritilo.

Kai Rimantas Dagys vadovavo Socialdemokratų sąjungai, jis buvo vienas aršiausių konservatorių kritikų. Jis pelnytai kritikavo ir LDDP už tai, kad ši partija nevykdė socialdemokratinės politikos. Konservatoriai gudriai išsprendė savo kritiko problemą – pakvietė jį į savo gretas. Ir R. Dagio lūpose, kai gavo postą, terminas „socialdemokratas“ prilygo keiksmazodžiui.

Klaipėdos sąjūdininkai Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubui atvežė Liberalų sąjūdžio (LS) manifestą. Sunku jį skaityti. Tai – visiška Sąjūdžio idėjų išdavystė, pasityčiojimas iš tų, kurie aukojosi dėl laisvos Lietuvos.

Kelias ištraukas paskelbiau „Lietuvos žiniose“. Kitą dieną man paskambino vienas LS vadovų. Jis aiškinosi, esą LS politiniai priešininkai, siekdami diskredituoti šią partiją, įsteigė ir įregistravo „uabą“ „Lietuvos liberalų sąjūdis“ ir per jį platino šį manifestą ir kitą LS diskredituojančią medžiagą. Galbūt čia veikia juodosios technologijos. Palikime tą manifestą ramybėje ir analizuokime „teisėtą liberalų“ (jų deleguotų ministrų ir seimūnų) veiklą. Nejaugi nepastebėsime, kaip terorizuojami konservatoriai-krikščionys demokratai? Negi devinta manifesto nuostata „Valstybė turi atsakyti sveikatos apsaugos ir švietimo funkcijų, perduodama jas privačiai nuosavybei“ – pramanas? Ar to nesiekia liberalų deleguoti ministrai? Abejočiau, kad šis dokumentas – priešininkų darbas. Gūdžiais stalinizmo metais įsitvirtino nuostata – partijos aktyvui siuntinėti raštus su grifu „visiškai slapta“ - perskaičius sudeginti. Jeigu kas nors tokias nuostatas paviešindavo, atsakymas būdavo vienareikšmis – „priešų darbas“ – klastotė.

Pastarosiomis dienomis savo veiklą suaktyvino A. Brazauskas. Jis kaltina Vyriausybę nekompetentingumu ir reikalauja jos atstatydinimo, kaip kadenciją baigęs prezidentas ir ekspremjeras, neteikdamas jokių konkrečių siūlymų, ką daryti. Tačiau jei įsigilinsime į A. Kubiliaus Vyriausybės veiksmus, nesunkiai įsitikinsime, kad ji tęsia tą pačią A. Brazausko liniją – anksčiau visų uždirbtą turtą perpumpuoti į atskirų asmenų kišenes (skirtumas tas, kad į kitų draugų). Kyla klausimas: ko siekiama? Stabilios visuomenės ar tik kelti sąmyšį? Ar šis Seimas gali suburti stabilią Vyriausybę?

Žmogus neapsaugotas nuo klaidingų sprendimų, bet kitas dalykas, kai jis savo nuodėmes (ir klaidas) bando primesti kitam.

„Lietuvos žinios“

Naują lietuvių metraštį iš Australijos pasitinkant

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

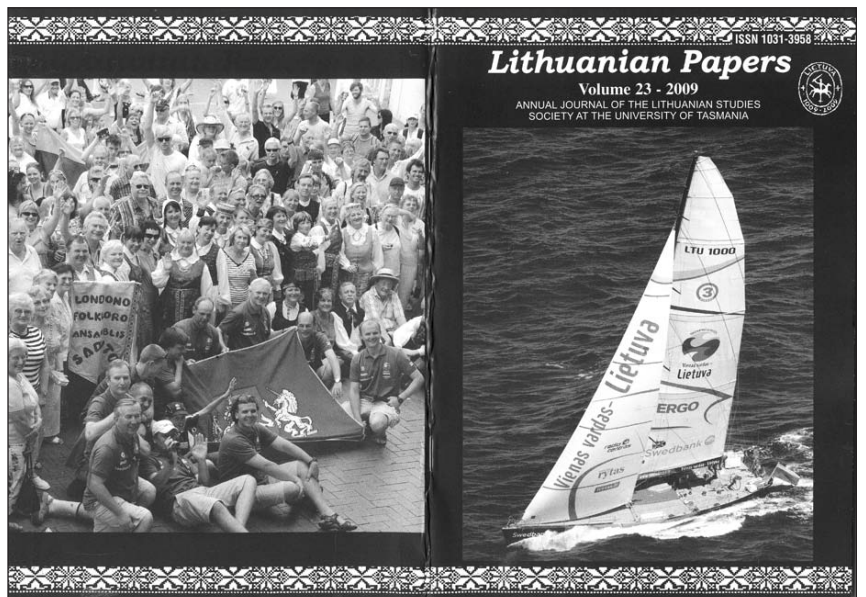
„Lithuanian Papers“ skaitytojai savo rankose jau turi 2009 metų metraščio laidą. Tai dvidešimt trečiasis leidinys, leidžiamas nuo 1987 metų Lithuanian Studies Society at the University of Tasmania Australijoje. Šio 72 puslapius turinčio „tomo“ viršelius puošia „Ambersail“ burlaivis ir jo įgulos priėmimas Sydney lietuvių būryje. Leidinio redaktorius yra dr. Algimantas P. Taškūnas, o jo padėjėja/s Vince J. Taškūnas. Redakcijos el. pašto adresas: A.Taskunas@utas.edu.au. Metinė prenumerata, su persiuntimu, yra 7 dol. Australijoje gyvenantiems ir 8 dol. visiems kitiems. Šį numerį gavau per savaitę nuo jo išsiuntimo datos.

Naujame numeryje yra apie dvidešimt straipsnių, skirtų Lietuvai ir lietuviams plačiajame pasaulyje. Pradžioje skaitome prez. Valdo Adamkaus sveikinimus Australijai Lietuvos vardo tūkstantmečio proga. Po to seka apžvalginis straipsnis ta pačia tema. Harold Wilson pristato Vilnių kaip vieną iš šių metų Europos kultūros sostinių. Skaitome Antano Baranauko ištraukos iš „Anykščių šilelio“ vertimą, atliktą Nado Rastenio 1970 m. Prisimenamas Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo dvidešimtmetis.

Ilgesniame straipsnyje Audinga Peliuritytė-Tikuišienė rašo apie lietuvių literatūros raidą nuo Sąjūdžio laikų. Mindaugas Simankevičius iš Melbourne pristato grafiko Viktoro Simankevičiaus kūrybą. Trumpai supažindinama su Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos pagerbtai mokslininkais. Tarp jų randame ir „Lithuanian Papers“ redaktorių ir šio metraščio steigėją dr. Algimą Taškūną. Prie Tasmanijos universiteto jis taip pat įsteigė Lithuanian Studies Society. Jo pastangų dėka vien Tasmanijos universitete susilaukta trijų daktaro disertacijų, septynių tezių ir penkių mokslinių tyrimų studijų apie Lietuvą ar lietuvius.

Josef Šeštokas duoda praktiškų nurodymų, kaip, ieškant informacijos lietuviškomis temomis, galima naudotis Australijos valstybiniais archyvais. Ilgesniame straipsnyje A. P. Taškūnas aptaria Atlanto chartos pažadus ir neišsipildžiusias svajones. Tų pažadų skatinami, žūtbutinę kovą kovoję Lietuvos partizanai beveik dešimtį metų. Straipsnyje minimas alijantų žvalgybos išsikėlimas iš Baltijos jūros 1949 metais. Minimas baltas vokiečių greitlaivis nr. S208, kuris britų žvalgybos buvo pasamdytas iškeldinti šešis vyrus prie Palangos ankstyvą 1949 m. gegužės 5 d. rytą. Trys jų žuvo susišaudant išsikėlimo metu, kitas žuvo kovodamas su sovietais. Likusieji du buvo sovietų infiltruoti agentai. Kiek vėliau antroji vakarų žvalgybos komanda vėl bandė išsikelti prie Palangos, bet buvo sunaikinti jų jau laukiančių NKVD pajėgų. Kitu atveju minima alijantų grupė, kuri buvo „sutikta“ latvių partizanais apsimetusių sovietų agentų. Buvo ir kitų atvejų, kur mažos, jūra atvykusios ar parašutais išmestos desantininkų grupės buvo jų belaukiančiųjų greitai sunaikintos.

Metraščio gale išspausdinti trys skaitytojų laišakai ir keturių knygų recenzijos. Leidinys iliustruotas 29 nuotraukomis bei brėžiniais. Trys su puse puslapio skirti reklamoms. Nuoširdžiai dėkojama leidinio rėmėjams, išvardijami visi nuo paskutiniojo numerio išleidimo dešimt dolerių ar didesnę sumą pinigų paaukojusieji. Tų vardų ir pavardžių susidarė vienas su puse puslapio. Sudėjus visas aukas aiškiai matyti, kad metraštis turi visą pulką gerbėjų ir rėmėjų. Tai apčiuopiama paskata ateičiai. Paskelbtos aukos, viską sudėjus, siekia beveik 15,000 dol. sumą. Tai tikrai gražus leidejo ir redakcijos ilgamečių pastangų ir jų rezultatų įvertinimas.

Naujausias „Lithuanian papers“ numeris.

Apsilankykite www.draugas.org

LIETUVOS KARŽYGLIAI RUSIJOS CIVILINIAME KARE

DONATAS JANUTA

„Pranešk tėvams ir giminėms Lietuvoje...”

„Pranešk žmonai...”

Iššauktieji su pasiliekančiais karštai bučiuojasi, spaudžia rankas, puola vienas kitam į glėbį. Apsupti kardais apsiginklavusių bolševikų partizanų, jie vedami į artimus kapus. Liepia nuogai nusirengti. Bolševikai kardais puola ir sukapoja tuos aštuonis lietuvius. Paskui, atlikę žmogžudystę, dalijasi sukapotųjų rūbais.

Šią istoriją pasakojo karininkas Petras Linkus-Linkevičius. 1919 m. gruodžio 9 d. Čeremuškio bažnytkaimyje, Sibire, amžiną poilsį rado kareiviai ir karininkai: Alfonsas Navakas, Vytautas Kasakaitis, Jonas Maleris, Bronius Šukevičius, Jonas Eidukas, Kazys Norvilaitis, Turskis ir Silevičius. Jie visi priklausė atskiram lietuvių Vytauto Didžiojo vardo batalionui, kovojusiam „baltųjų” pusėje prieš bolševikus. Tas batalionas buvo suorganizuotas Sibire karininko Linkaus-Linkevičiaus, kuris liko gyvas, bet paimtas į bolševikų nelaisvę. (Mirė Čikagoje 1981 m. birželio 16 d., palaidotas lietuvių Tautinėse kapinėse.)

Bolševikų partizanų vadas, kuris organizavo ir vadovavo šioms žudynėms, buvo Juozas Steponaitis. Steponaitis, klijodamas per pasaulį, buvo gyvenęs Anglijoje, Škotijoje ir Kanojoje. Kurį laiką dirbo Škotijos lietuvių socialistų laikraštyje „Rankpelnis”, skirtame ten dirbantiems lietuviams angliakasiams. „Rankpelnio” pirmasis redaktorius buvo Kleopas Jurgelionis (1907 m.), vėliau jis JAV redagavo „Tėvynę”, dirbo „Naujienuose”, išleido savo poezijos rinkinį „Glūdi liūdi” ir kt. raštus. Mirė 1963 m. gruodžio 24 d. California, palaidotas Čikagos lietuvių Tautinėse kapinėse. Ilgainiui „Rankpelnis” perėjo į lietuvių komunistų rankas.

Steponaitis grįžo į Rusiją 1917 m. ir įsijungė į bolševikų partizanų būrį, kuriame buvo ir kažkiek kitų lietuvių. 1918 m. „baltųjų” Semionovo armija sumušė šią bolševikų gaują, ir Steponaitis ir dar 94 lietuviai bolševikai prisistatė į Vytauto Didžiojo vardo lietuvių batalioną, kovojusį prieš bolševikus. Progai pasitaisius, Steponaičio vadovaujami bolševikai

vikai iš pasalų užklupo visus miegančius bataliono karininkus, perėmė nuginkluotą lietuvių batalioną, o minėtus vyrus sukapojo kardais.

* * *

Per Pirmąjį pasaulinį karą tūkstančiai lietuvių tarnavo Rusijos kariuomenėje. Kai 1915 metais vokiečiai okupavo Rusijos vakarines žemes – Lenkiją ir Baltijos šalis – Rusija pasiūlė lenkams ir latviams autonomiją, jeigu Rusijos kariuomenėje esantys lenkai ir latviai padės išlaisvinti tas žemes. Rusai tikėjo, kad už tokius pažadus jie narsiau kariaus prieš vokiečius. Lenkai ir latviai skubėjo atrinkti savo tautiečius, išblaškytus po visą rusų kariuomenę, ir sudaryti atskirus savus pulkus. Latviai ypatin-gai pasižymėjo narsumu, jau 1916 m. buvo išvadavę nemažai Latvijos.

Lietuviai rusų kariuomenėje liko užmiršti. Bendrai, lietuvius rusai sutapatino su lenkais. Majoras Petras Gudelis (mirė 1985 m. gegužės 21d. Lubecke, Vokietijoje), ieškodamas ir rinkdamas lietuvius karius ir karininkus iš rusų kariuomenės, 1917 m. tam tikslui padaręs du atskirus žygius į Kaukazo sritį, pasiekęs net rusų dalinius Persijoje (dabar Iranas) ir Turkijoje, aiškino, kad dažnai rusų karininkams „galėjai valandomis aiškinti ir negalėdavai išaiškinti skirtumo tarp lenko, lietuvio ir kataliko”.

Iš pradžių didžiama lietuvių karių stoji arba buvo įtraukti į lenkų dalinius. Tie, kurie mokėjo latviškai, – į latvių. Bolševikų agitatoriai pradėjo burti partizanines gaujas – vieni valstiečiai patikėdavo jų pažadais, kitus įtraukdavo grasinimais. Todėl Rusijos civiliniame kare tarp bolševikų ir baltųjų kai kur lietuviai kovojo prieš lietuvius. Lenkų pulkuose lietuviams buvo sunku, nes tuos, kurie menkai mokėjo lenkiškai, karininkai pajuokdavo jų kalbą ir tautybę, o lenkai kareiviai iš jų tyčiodavosi ir kitaip niekino.

Pagaliau 1917 m. Rusijos revoliucijos ir civilinio karo chaose kariuomenėje drausmė pašljo, ir lietuviams pasisėkė pradėti steigti savo atskirus dalinius. 1917 m. gegužės pradžioje Bobruiske, Gudijoje (Baltarusijoje), visi lietuviai, apie 300, kurie buvo lenkų 2-ame pulke, nesutikus pulko vadui formuoti atskirą lietuvių batalioną, savo valia su savo ginklais išėjo iš lenkų pulko. Po kiek laiko prie jų prisidėjo dar apie 400 lietuvių iš kitų

Petras Linkus-Linkevičius, Sibiro lietuvių Vytauto Didžiojo bataliono vadas.

pulkų, ir susidarė apie 700 ginkluotų lietuvių kareivių.

Lietuviai dar mėgino tartis su kiais karininkais. Generolas Bezkrorny paliepė lietuviams išsiskirstyti atgal į lenkų pulkus ir pareiškė, kad, jeigu įsakymas nebus įvykdytas, jis atsiųs kazokus, kurie visus sušaudys. Generolas Archveolovas irgi atsisakė sukurti atskirą lietuvių batalioną, sakydamas, kad nėra lietuvių karininkų jiems vadovauti („lietuvių karininkų neišperėsiu”), nors beveik kiekvienas lietuvis kareivis nurodė, kuriame pulke yra lietuvių karininkų.

Lietuviai, nieko nelaimėję, pradėjo ruošti kazokų užpuolimui, kasti apkasus, pastatė sargybinius. Tačiau lietuvių delegatams nuvykus pas vyriausiąją kariuomenės vadą Brusilovą, jie pagaliau gavo leidimą kurti atskirą lietuvių batalioną. Kurį laiką šio bataliono vadas buvo karininkas Antanas Juozapavičius, kuris vėliau 1919 m. vasario 13 d. per savo 25-tąjį gimtadienį žuvo Alytuje, kovoje prieš bolševikų Raudonąją armiją – pirmasis Lietuvos kariuomenės karininkas, žuvęs Nepriklausomybės kovose.

Celiabinske, Sibire, 1918 m. rugsėjo 19 d. buvo įsteigta atskira lietuvių kuopa su maždaug 150 kareivių, kuri išaugo į minėtą Vytauto Didžiojo vardo lietuvių batalioną su 460 karių ir 16 karininkų. Lietuvių kuopai, vėliau batalionui, teko kovoti prieš

bolševikus kelis kartus. Lapkričio 10 d. lietuviai buvo pasiųsti gelbėti lenkų batalioną, kurį stipresnis bolševikų pulkas beveik visiškai išblaškė. Lietuviams pasisėkė sulaikyti bolševikus. Po kovos išsirikavusiai kuopai lenkų divizijos vadas pulkininkas Kazimierz Rumsza (Kazimieras Rumša) viešai padėkojo lietuviams.

Kazimierz Rumsza gimė 1886 m. rugpjūčio 29 d. Švėkšnos vls., Tau-ragės aps. Mokėsi Palangoje, kur laikėsi prie lietuvių. 1909 m. baigė Vilniaus karo mokyklą. 1918–1919 m. vadovavo lenkų divizijai, kuriai priklausė Vytauto Didžiojo vardo lietuvių batalionas. Jis buvo vienas iš nedaugelio lenkų kariuomenės karininkų, parodžiusių simpatijų lietuviams. Pasižymėjo kovose prieš bolševikus. 1920 m. sausio m. prie Krasnojarsko jo divizija buvo Raudonosios armijos apsupta, bet jis atsisakė pasiduoti. Rumsza lenkų karius išvedė per Manchuriją, paskui laivu jie nu-plaukė į Lenkiją. Tais pat metais nuo Raudonosios armijos gynė Varšuvą. Paskui Rumsza, patekęs į kito su-lenkėjusio, lietuvių kilmės kariškio, maršalo Josefo Pilsudskio nemalonę, buvo atleistas iš lenkų kariuomenės. Po Antrojo pasaulinio karo gyveno Anglijoje. Mirė Londone 1970 m. sausio 28 d.

Lietuvių atskira kuopa koki pusmetį prieš bolševikus kovojo kaip dalis Rumszos lenkų divizijos. Po laiko, atsiradus daugiau lietuvių kariškių, kuopa buvo karininko Linkaus-Linkevičiaus pertvarkyta į Vytauto Didžiojo batalioną, kurį iš pasalų, iš vidaus minėto Steponaičio vadovaujami bolševikai perėmė, kardais sukapojo parinktus karininkus.

Iš viso, ligi karo pabaigos rusų kariuomenėje buvo įkurti 5 atskiri lietuvių daliniai, viena lietuvių lauko ligoninė, juose tarnavo daugiau nei 3,000 kareivių ir daugiau nei 100 karininkų. Vieni lietuvių daliniai rusų buvo pasitelkti kovojant prieš vokiečius, kiti – prieš bolševikus. Nėra nustatyta, kiek dar daugiau tūkstančių lietuvių tarnavo kituose rusų kariuomenės daliniuose. Savuose daliniuose tarnavę lietuviai karininkai ir kareiviai tikėjosi rasti progą grįžti į Lietuvą ir padėti atstatyti savo tėvynę.

Tačiau dalyvavus kovose prieš vokiečius ir bolševikus nė vienas lietuvių daliniui neteko grįžti Lietuvon. Ligi karo pabaigos rusų-vokiečių frontas atskyrė juos nuo tėvynės. Norint pereiti frontą, bolševikai pastodavo ginklu, o kitoje pusėje vokiečiai irgi taikydavo savo ginklus į lietuvius, kaip į priešus. Vėliau, bolševikams laimėjus civilinį karą, o lietuvių daliniams atsisakius įsijungti į Raudonąją armiją, bolševikai neleido jiems grįžti į Lietuvą, visus dalinius nuginklavo ir išskirstė.

Po to lietuviai kariškiai pavieniui arba grupėmis 1918 m. grįžo į Tėvynę kaip karo pabėgėliai ar tremtiniai, dauguma jų stoji į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Karininkas P. Linkus-Linkevičius, paleistas bolševikų iš kalėjimo, 1920 metais grįžo į Lietuvą pasikeitus belaisviais tarp Sovietų Rusijos ir Lietuvos. Lietuvoje tapo advokatu, teisėju ir Šiaulių miesto burmistru. Kurį laiką po Antro pasaulinio karo Čikagoje buvo „Margučio” redaktorius, bendradarbiavo spaudoje, buvo vienas iš Amerikos lietuvių tautinės sąjungos steigėjų.

Rumunijos fronto lietuvių karių Rusijos kariuomenėje suvažiavimas 1917 m. lapkričio 1 d.

Iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus archyvų.

JAV LJS atstovai XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese

Į 2009 m. gruodžio 22 d. – 2010 m. sausio 7 d. Pietų Amerikoje (Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje) įvyksiantį XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą kaip vienas iš JAV Lietuvių jaunimo sąjungos atstovų kelias ir čikagiškiams jau neblogai pažįstamas **Kęstutis Daugirdas**. Kęstutis baigė muzikos pedagogiką University of Illinois, Urbana-Champaign, ateinantį pavasarį pradės studijuoti muzikos kompoziciją ir leidybą Berklee College of Music Boston mieste. Su juo apie būsimą kongresą kalbasi **Kristina Mattienė**.

- Kas traukia dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje?

- Mano tėvas dalyvavo Jaunimo kongrese Pietų Amerikoje prieš daugelį metų ir iki šios dienos jam liko geras įspūdis. Kalbėjomės, kaip smagu sutikti lietuvius iš viso pasaulio ir rasti bendrą kalbą. Pagalvojau, kad bent kartą gyvenime norėčiau pabūti tokiam susibūrimui. O Pietų Amerikos gruodžio vasara irgi bus visai nieko. Nesu buvęs šiame žemyne, tad labai laikiu visų išvykų. Man patinka keliauti ir pažinti naujas vietas.

- Ką stengsitės atlikti kongrese? Ko tikėtės iš šio renginio?

- Labai nekantrauju pamatyti, koks Pietų Amerikos lietuvių požiūris į tuos pačius klausimus, kurie dabar svarbūs mums, Amerikos lietuviams. Smalsu, kaip jie puoselėja lietuvių šiomis dienomis, kai Lietuva laisva, o mes esame jau trečia lietuvių karta, gimusi svetimame krašte?

Man įdomu, ar jie bendrauja su Lietuva, ten keliauja, koks jų ryšys su tėvyne.

- Kokia Jūsų nuomonė apie lietuvišką veiklą užsienyje? Kokioms lietuviškoms organizacijoms priklausote?

- Priklausau Ateitininkams, Matulaičio misijai ir įvairioms muzikos organizacijoms („Dainavos“ chorui, padedu „Vyturio“ chorui, vadovauju jaunimo chorui). Labai vertinu mūsų lietuvių bendruomenę, ypač esančią čia, Čikagoje. Mes vieni kitiems suteikiame daug paramos ir galimybių dirbti kartu.

- Kodėl yra svarbu prisidėti prie lietuviškos veiklos?

- Manau, kad dvigubos tautybės žmonių (Amerikos/Lietuvos) gyvenimas yra turtingesnis. Kai pratinamės žvelgti į gyvenimą iš dviejų pusių, ugdome savo supratimą, pakantumą jausmą. Kitaip sakant, geriau galime suprasti kitus, kai patys žinome, kaip reikšminga būti kitos kultūros žmogumi. Tampame atviresniais ir kosmopolitiškesniais (ilgiausias šio atsakymo žodis). Ypač lietuviška tautybė padeda mums suprasti socializmo grėsmę, kadangi Lietuva išgyveno tiek daug skriaudų ir vargo nuo sovietų rankų.

- Kaip PLJS stiprina lietuvišką jaunimą ir jo veiklą, ypač JAV LJS?

- Galvoju, kad bet kokia organizacija, kuri siekia suburti lietuvišką jaunimą, stiprina visą lietuvių bendruomenę.

Bus daugiau.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

LONDONO ŠILUVOS MARIJOS ŠVENTOVĖ PASMERKTA

Vyskupija dekretu 2006-aisiais uždarė mūsų Kanados Londono Šiluvos Marijos šventovę. Kovojoje prieš tai, tik ne taip stipriai, kaip Manhattan Aušros Vartų parapijiečiai. Kovojoje dėl tikėjimo, dėl tautinio centro, nors ir ne žymioje vietoje. London? Kanada? Ar tai Alaska valstijoje? Atsisakę šimtą milijonų ir vis didinamų pataisymų įsipareigojimų, tikėjimės pagaliau pastatą parduoti. Pasidavus, kapituliacijai – paprasčiausiai parduoti, viską pabaigti.

Ir štai netikėtai atėjo reali žinia iš vietinės Londono vyskupijos. Cituoju Visų Šventųjų dienos Šiluvos Marijos šventovės žiniaraštį: „Londono vyskupija nusprendė, kad mūsų (uždarytos) šventovės pastato apati-

nėje salėje, šventovėje ir kunigo bute dėl vandens išsiliejimo atsiradusių „juodųjų pelėsių“ (black mold) išvalymo kaina būtų didesnė nei pastato (pardavimo) kaina, ir nutarė pastatą nugriauti. Jei kas nori ką nors iš pastato pasiimti, prašome kreiptis į (...)”.

Pasisakau už save: taip, labai norėčiau perimti neįvertinamus, o šiaudien ir visiškai nevertus pedalinus, katedroms tinkančius vargonus. Ir, jei kas padėtų iškelti (kol tai buvo įmanoma), solidžius, puikiausius ažuolininius suolus.

Tai tokie tie mūsų besitęsintys gaudūs verksmai. Norėčiau prie jų daugiau nesugrįžti.

Edmundas Petrauskas
London, Canada

ATSILIEPIMAS Į P. VISVYDO STRAIPSNĮ

Su nuostaba perskaičiau Prano Visvydo straipsnį „Drauge“ („Toli nuo savo gimtųjų namų nutolęs ru-

du“, 2009 m. lapkričio 12 d.), kuriame rašoma ne tik apie rudenį, bet ir apie įvykusią puotą.

KOMENTARAS

Kas yra tie V. Adamkaus priešai?

JERONIMAS TAMKUTONIS

Prof. Stasys Goštautas spalio 22 d. „Draugo“ vedamajame rašo: „Namuose jis (V. Adamkus) vis sulaukdavo neigiamų komentarų ir kritikos. Bet gal tai natūralu, mes visada esame kritiški ir kitiems nedovanojame nė mažiausios klaidelės. Ir Amerikoje Adamkus turėjo/turi mažą grupelę priešių, kurie nepraleidžia progos neigiamai jo sukritikuoti. Kodėl mes tokie netolerantiški?”

Norint atsakyti į tokius klausimus, reikia pažvelgti į dešimt metų, V. Adamkaus praleistų prezidentūroje, ir pažiūrėti, ką jis per tą laiką teigiamo nuveikė Lietuvai ir jos žmonių gerovei. Tie dešimt metų sudarė pusę nepriklausomos Lietuvos gyvenimo ir buvo ypač svarbūs formuojant jos vidaus santvarką ir užsienio politiką.

Norėdami įvertinti V. Adamkaus prezidentavimą, turime blaiviai pažiūrėti į tai, ką Adamkus rado Lietuvoje, atėjęs į Daukanto aikštę, ir ką jis paliko. Norint tai padaryti, reikia nusiimti rausvus akinius, kuriuos dėvi Santaros-Šviesos veikėjai, žiūrėdami į „savo“ prezidentą. Pagal juos, tie, kurie nemato didžiulių Adamkaus nuopelnų Lietuvai jo užsienio politikoje, yra jo kritikai ir priešai. Deja, mažoms valstybėms, kurios priklauso ES ir NATO, užsienio politika yra nedidelė jų rūpesčių dalis. Joms daug svarbiau yra vidaus santvarka ir gyventojų ekonominė gerovė.

Atėjęs į Daukanto aikštę, Adamkus rado Lietuvą nepavydėtinoje padėtyje. Jos viduje veikė įvairūs kriminaliniai klanai, kurie buvo į savo gretas įtraukę ir valstybės administracijos pareigūnus. Teismų veikla, perėjusi iš sovietinės sistemos, buvo pakrikusi.

Galbūt Adamkus turėjo didelių planų Lietuvai, bet apie tai mes nežinome. Būdamas prezidentūroje, jis bandė vadovauti Lietuvai ne veik-

mais, o žodžiais. Kaip artimas Adamkaus „prietelius“ prof. Julius Šmulskytis „Draugo“ liepos 21 d. straipsnyje „Valdo Adamkaus prezidentavimas“ rašo, prez. Adamkus per dešimt metų auklėjo-švietė Lietuvos žmones „metiniuose pranešimuose, kitose kalbose, bendraudamas su žiniasklaida ir per spaudos konferencijas“. Galbūt buvo toks Adamkaus noras, bet po 50 metų sovietinės propagandos riksmų, daugumos lietuvių ausys buvo atpratusios klausyti kalbų ir į Adamkaus kalbas mažai kreipė dėmesio. Jos turėjo tokią poveikį kaip vanduo žąsies plunksnoms. Čia svarbesni dalykai už jo žodžius buvo sparčiai augantis valstybės tarnautojų skaičius, valstybės užsienio skolos ir net, gaunant nemažą ES paramą, nuolatos nesuderintas valstybės biudžetas.

Siekdamas ne tik bendrauti, bet ir šviesti tarptautinėje scenoje, prez. Adamkus susidraugavo su Lenkijos prezidentais, tapdamas jų ginklanešiu. Kai iškildavo svarbūs, Lietuvą liečiantys klausimai, Adamkus net nesugebėdavo koordinuoti veiklos su Latvijos ir Estijos atstovais.

Nėra paslaptis, kad Adamkus mažai dėmesio kreipė į valstybės vidaus reikalus. Palikti be priežiūros ir veikiami kriminalinių klanų, jie buvo kaip akmuo, kuris, paritintas nuo kalno, nekliudomai riedėjo žemyn. To pasekmės matėsi ypač prokurorų ir teisimų veikloje, kur, pajutę visišką laisvę ir niekieno nekontroliuojami, prokurorai ir teisėjai elgėsi pagal savo norus ir naudą. Tokia padėtis sukūrė tiesiog teisinį chaosą. Pagal Statistikos departamento duomenis, šalyje yra daugiau negu 100,000 bylų, kuriose nėra užbaigtas ikiteisminis tyrimas ir jos nėra atiduotos teismams. Ar tokia padėtis nėra nusikaltimas visuomenei ir valstybei? Tai yra prez. Adamkaus palikimas, kurio net Santaros-Šviesos veikėjai negali paneigti.

Autoriui užkliuvo pokylyje dalyvavusios dainininkės Audronės Simanonytės pasisakymas, kad ji yra kilusi iš partizaninės, politinės šeimos. Jo nuomone, toks pasakymas yra pataikavimas konservatoriams. Simanonytė yra Lietuvos patriotė, savo dainose ji rodo meilę Lietuvai. Šitoks P. Visvydo priekaištas dainininkei rodo, kur jo minčių pasaulis yra įstrigęs. Jis ryškėja ir toliau skaitant straipsnį.

P. Visvydas teigia, kad sovietai trėmė lietuvius į Sibirą, bet daug kas išliko gyvi ir grįžo. Jam nesvarbu,

kad buvo išvežta daugiau nei 140,000 Lietuvos gyventojų, kad žuvo daugiau nei 20,000 Lietuvos laisvės kovotojų, o grįžo tik keliolika šimtų su pašlijusia sveikata, be turto ir pagarbos. Šitų asmenų netekimas daugeliui pasilikusių pavergtose Tėvynėje pagimdė laisvės troškimą, atvedusį prie Baltijos kelio ir Nepriklausomybės atkūrimo. Lietuvos ateitis priklauso tik tiems, kurie kovoja už ją, o ne tiems, kuriems buvęs okupantas yra mielesnis.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

APIE VAIKAMS RAŠYTŲ KNYGŲ STOKĄ. ATSAKYMAS A. VIRVYČIUI

Kadaise, labai, labai seniai, senelis rašė vaikams knygeles. Nors buvo matematikas, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, neturint lietuvių kalba knygelių vaikams, jis pradėjo rašyti apie gamtą, gyvulėlius ir paukštėlius. Mokė vaikus mylėti, neskriausti, paukštėlius maitinti. Rašė apie savo vaikystę kaime. 1939 metais išleido knygą „Ir aš mažas buvau“, kuri buvo premijuota.

Deja, išėvija jo raštų nepripažįsta, nes jis – taip kalbama – buvo netikintis. Jo knygeles spausdino sovietų Lietuvoje, jas turiu, pasiūliau lituanistinės mokyklos bibliotekėlei, bet jų nepriėmė.

Tai štai kaip atsirado vaikams rašytų knygų stoka. O kiek jų dar buvo nepriimtinių, apie kurias nežinome?

Baniūtė Kronienė
Willowbrook, IL

Vilnius, lapkričio 18 d. (ELTA) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas už Lietuvos vardo garsinimą Užsienio reikalų ministerijos (URM) garbės ženklu „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“ apdovanojo Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentą Artūrą Poviliūną. LTOK būstinėje surengtose apdovanojimo iškilmėse ministras pažymėjo svarų A. Poviliūno indėlį į Lietuvos pristatymą pasaulyje.

„Tai ne vien mano, bet ir viso olimpinio judėjimo dalyvių įvertinimas. Šis apdovanojimas įpareigoja siekti, kad ir kitame tūkstantmetyje Lietuvos sportas būtų aukšto lygio“, – sakė LTOK vadovas.

Eltos nuotr.

Jaunimas stiprins ryšius su Lietuvių Bendruomene Kanadoje

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) – Lietuvos jaunimui atsiveria platesnės galimybės gilinti žinias ir studijuoti Kanadoje, tačiau numatyti ir saugikliai, neleidiantys „nutekėti“ Lietuvos protams.

Pagal pasirašytą Lietuvos ir Kanados susitarimą dėl jaunimo mainų, Kanadoje bus galima lankytis ne daugiau kaip du kartus, o kiekvieno buvimo trukmė – ne ilgesnė kaip metai. Susitarimą pasirašė socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jančauskas ir Kanados ambasadorius Scott Heatherington.

Šis dvišalis susitarimas sudarys galimybes 18–35 m. jaunimui pagilinti specialybės ir kalbos žinias, studijuoti ir atostogų metu dirbti kitoje valstybėje, pažinti jos visuomenę ir kultūrą, užmegzti ryšius tarp abiejų valstybių jaunimo organizacijų. Taip siekiama skatinti abiejų valstybių savitarpio supratimą ir bendradarbiavimą.

Ministras D. Jančauskas įžvelgia

ir daugiau privalumų. „Susitarimas bus labai naudingas stiprinant ryšius su Lietuvių Bendruomene Kanadoje. Lietuvių kilmės kanadiečiai, atostogaudami ar studijuodami Lietuvoje, galės gilinti lietuvių kalbos žinias, geriau susipažinti su savo ištakomis ir mūsų šalies kultūra“, – tvirtino ministras.

Lietuvos ir Kanados piliečiai, norintys dalyvauti jaunimo mainų programoje, turės įrodyti, kad yra sudarę iš anksto suderintą darbo sutartį, vyksta stažuoti arba atlikti praktiką, o jei vyksta turizmo ar kultūriniais pažintiniais tikslais – patvirtinti savo ketinimą keliauti priimančiojoje valstybėje ir retkarčiais dirbti.

Kanados vyriausybė jaunimo mainų susitarimų projektus pateikė visoms naujoms Europos Sąjungos valstybėms narėms. Artimiausiu metu Kanada taip pat planuoja pasirašyti susitarimus dėl jaunimo mainų dar su 8 Europos valstybėmis. Tarp jų – su Estija, Slovakija ir Portugalija.

JAV žiniasklaida – apie CŽV kalėjimą

Atkelta iš 1 psl.

Remiantis neįvardytais šaltiniais, kurie matė patalpas, teigiama, kad CŽV jodinėjimo patalpose pastatė storą betono sieną.

Anot pranešimo, viduje buvo atskiros patalpos kaliniams, jose buvo po dušą, lovą ir tualetą, atskiros patalpos buvo įrengtos tardymams. Teigiama, kad šalia buvo įsikūrę ir žvalgybos pareigūnai.

„Veikla tame kalėjime buvo neteisėta. Taikytos įvairios kankinimo formos, įskaitant draudimą miegoti, priverstinį stovėjimą“, – „ABC News“ sakė žmogaus teisių pažeidimų tyrimu užsiimantis John Sifton.

JAV televizijos aprašyti statiniai dabar priklauso Lietuvos valstybės saugumo departamentui (VSD).

VSD bazę Antaviliuose praėjusią savaitę aplankė parlamentinį tyrimą dėl galimo CŽV kalėjimo buvimo Lietuvoje atliekantys NSGK nariai.

„ABC News“ teigimu, iki 2004

m. jojimo patalpos ir jose buvusi kavinė priklausė vietinei šeimai, o 2004 m. kovą patalpos parduotos Delaware, Panamoje ir JAV sostinėje Washington registruotai įmonei „Elite, LLC“. BNS žiniomis, „Elite, LLC“ pastatą valdė iki 2007 m. Būtent iš šios bendrovės 2007 m. Lietuvos valstybė išigijo minėtą nekilnojamąjį turtą, kurį šiuo metu valdo VSD.

Seimas yra pavedęs NSGK iki gruodžio 22 dienos nustatyti, ar mūsų šalyje veikė slaptas kalėjimas, kur galėjo būti kankinami įtariamieji terorizmu.

Lietuva yra trečioji šalis Europoje, kuriai mesti įtarimai dėl galimo slapto CŽV kalėjimo. Įtariama, kad tokie centrai taip pat buvo įkurti Rumunijoje ir Lenkijoje.

„ABC News“ kalbintas buvęs Baltųjų rūmų kovos su terorizmu pareigūnas Richard Clarke teigė, kad naujosios NATO narės jautėsi labai dėkingos JAV už priėmimą į sąjungą.

Dėl gripo uždaromos mokyklos

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Lietuvoje vis daugėja ugdymo įstaigų, kurios dėl gripo grėsmės laikinai nutarė nutraukti savo darbą.

Vilniaus savivaldybė pranešė, kad penktadienį pamokos nevyks 73 iš 127 pradinio ir vidurinio ugdymo įstaigų. Trijose mokyklose pamokos nevyks tik kai kuriose klasėse.

Anot Kauno savivaldybės, mieste pamokos nevyksta keturiose mokyklose, kol kas nė viena ikimokyklinio ugdymo įstaiga nenutraukė savo darbo.

Dėl sergamumo gripu pamokos laikinai nevyks ir 12 Panevėžio mo-

kyklų, Šiauliuose ketvirtadienį dėl gripo nedirbo 22 mokyklos, nors mieste dar nepaskelbta gripo epidemija. Marijampolėje ketvirtadienį dirbo tik 9 mokyklos. Artimiausiu metu pamokos gali nebevykti ir daugelyje kitų švietimo įstaigų.

Tuo tarpu Kauno medicinos universiteto klinikose (KUMK), kuriose nuo vadinamojo kiaulių gripo mirė 14-metis, atliekamas veiklos patikrinimas. Specialistai aiškinasi, ar viskas buvo padaryta, kad būtų išsaugota ligonio gyvybė.

Suimtas Panevėžio savivaldybės administracijos direktorius

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Korupcija įtariamas Panevėžio savivaldybės administracijos direktorius Stasys Karčinskas suimtas 20 dienų. Be to, jis 6 mėnesiams nušalintas nuo pareigų. Panevėžio valdininkui pareigūnai pateikė įtarimus dėl kyšio paėmimo. S. Karčinsko darbo kabinete savivaldybėje ir namuose atliktos kratos.

Pasak Generalinės prokuratūros pranešimo, surinkti duomenys leidžia įtarti, kad administracijos direktorius gali būti susijęs su ne-

skaidrių viešųjų pirkimų vykdymu Panevėžio miesto savivaldybėje.

Partijos „Tvarka ir teisingumas“ prezidiumas pranešė sustabdęs S. Karčinsko narystę partijoje.

Praėjusią savaitę dėl galimo kyšininkavimo teisėsaugai įkliuvo Panevėžio vicemeras Kastytis Vainauskas.

Įtariama, kad vicemeras paėmė 5,000 litų kyšį. Esą jis davė neteisėtus nurodymus savivaldybės administracijos darbuotojams, kad šie kai kam greičiau išduotų statybos leidimą. Vicemeras šiuos įtarimus neigia.

Užsienio lietuviams įteiktos premijos

Atkelta iš 1 psl. ir technologijų mokslų srityse, už ilgametę aktyvią mokslinę veiklą ir pasiekimus okeanologijos kryptyje bei ypač vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslo ir studijų įstaigomis bei mokslininkais ir pagalbą užmezgant ryšius su užsienio mokslo įstaigomis skirta University of Delaware (JAV) Jūrų ir žemės studijų koledžo profesorui emeritui okeanologui Vytautui Viktorui Klemui (Apie jį „Drauge“ rašėme 2008 m. liepos 5 d.).

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityje, už aktyvų Lietuvos kultūros, lituanistikos ir mokslo populiarinimą, už svarius mokslo pasiekimus bei pasiekimų sklaidą Lietuvoje bei pasaulyje skirta University of Illinois (JAV) Slavų ir baltų kalbų ir literatūros departamento profesorui kalbininkui Giedriui Subačiui.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse, už ypač svarbius mokslo pasiekimus biomedicinos mokslų srityje ir vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslininkais skirta Harvard University Medicinos mokyklos (JAV) Schepens akių mokslinių tyrimų instituto profesorui, vyriausiajam tyrėjui, biomedicinos mokslų atstovui Andriui Kazlauskui.

Sveikindamas premijos laureatus ministras pabrėžė, kad išeivijos mokslininkai daug prisideda prie savo kilmės šalies mokslo plėtros. Į užsienį išvykusių mokslininkų pastangų dėka neretai kuriami tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai, studijų vizitai, užmezgami ryšiai su užsienio įstaigomis. Šie mokslininkai taip pat

padedą kurti teigiamą Lietuvos įvaizdį, o savo pasiūlymais gali reikšmingai prisidėti ir prie mokslo ir studijų sistemų plėtros.

„Šiuo metu Lietuvoje vykdoma mokslo ir studijų sistemos pertvarka, kurios vienas tikslų – sumažinti protų nutekėjimą, – sakė ministras. – Tikime, kad pertvarkoje numatyti veiksmai, tokie kaip mokslo ir studijų įstaigų tinklo pertvarka bei mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) infrastruktūros atnaujinimas sudarys prielaidas naujoms mokslo žinioms kurti, suvienys turimus žmogiškuosius ir materialinius mokslo ir studijų įstaigų išteklius, sudarys sąlygas mokslininkų geresniam bendradarbiavimui su verslu, stiprins Lietuvos mokslo ir studijų įstaigų tarptautinį konkurencingumą.“

Pasak ministro, naujų galimybių atveria ir ES struktūrinių fondų skiriamos lėšos, šiuo metu pradedančios veikti stipendijų schemos bei konkursinis MTEP finansavimas.

„Tikimės, kad ‘protų nutekėjimas’ peraus į natūralų procesą – mokslininkų judėjimą, ir tai nebus suvokiamas kaip neigiamas reiškinys, o suprantamas kaip siektinas pažangios mokslo ir studijų sistemos bruožas, skatinantis pasauliui ir naujovėms atvirą mokslo aplinką ir mokslo plėtrą, keitimąsi žiniomis bei kūrybiškumą“, – pabrėžė ministerijos vadovas.

Mokslo premijomis siekiama skatinti išeivijos mokslininkus puoselėti lietuvių, siekti, kad jie garsintų Lietuvą, palaikytų glaudžius ryšius su Lietuvos mokslo bendruomene, aktyviai dalyvautų savo krašto Lietuvių Bendruomenių veikloje ir bendrose mokslo programose.

Pasaulio naujienos

ES susitarė dėl griežto 2010 metų biudžeto

Briuselis, lapkričio 19 d. („Reuters“/BNS) – Europos Sąjungos (ES) šalių vyriausybės, stengdamosi suvaldyti dėl ekonomikos krizės smarkiai išaugusias išlaidas, prastūmė apkarpymus bendrijos 2010 metų biudžeto projekte.

Susitarta dėl papildomos sumos, skiriamos specialiosioms kovos su krize priemonėms. **SCANPIX** nuotr.

27 ES narių derybininkai su Europos Parlamentu pasiekė susitarimą numatyti kitais metais 122,9 mlrd. eurų (731,8 mlrd. litų) biu-

džetą, kuris yra mažesnis už europarlamentarų siūlytus 127,5 milijardo.

Pareigūnai sakė, kad, nepaisant apkarpymų, kurie daugiausia paveikė tradicinę pagalbą skurdesniems regionams, buvo susitarta dėl papildomų 2,4 mlrd. eurų (8,2 mlrd. litų) specialiosioms kovos su krize priemonėms. Kovodamos su krize vyriausybės skiria savo ekonomikoms milijardus eurų ir nori tikrinti kitas išlaidas.

Maždaug 300 papildomų mln. eurų numatyta skirti pieno gamintojams remti, o 75 mln. eurų – Kozlo-dukiaus atominei elektrinei Bulgarijoje uždaryti.

Kitų metų biudžete maždaug 45 proc. išlaidų vis tiek sudarys lėšos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai subsidijuoti, o trečdalį – pagalba skurdesniems regionams.

2010 m. ES vyriausybės pradės derėtis dėl biudžeto pertvarkos, kuria bus siekiama išlaidas nukreipti ne į žemės ūkį, o į mokslą ir naujas technologijas, sako politikai.

Kanada pro pirštus žiūrėjo į kankinimus Afganistane

Otava, lapkričio 19 d. („Reuters“/BNS) – Aukšti Kanados kariškiai ir vyriausybės pareigūnai nepaisė įrodymų, jog Afganistano saugumo tarnybos kankindavo sulaikytuosius, kuriuos joms perduodavo kanadiečių kariai, taip pat mėgino nutildyti pareigūnus, reiškusius susirūpinimą dėl tų pažeidimų, pareiškė vienas aukštas diplomatas.

Šie sukrečiantys vieši kaltinimai tikriausiai taps skaudžiu smūgiu Kanados konservatyviai mažumos Vyriausybei. **SCANPIX** nuotr.

Pasak Richard Colvin, kuris 2006–2007 m. buvo aukščiausio rango kanadiečių diplomatas Afganistano provincijoje Kandahare, daugelis Kanados karių sulaikytų afganistaniečių buvo nekalti, o sulaikytųjų perdavimas vietos valdžiai žinant, kad jie gali būti kankinami, prilygsta karo nusikaltimams.

Šie sukrečiantys vieši kaltinimai, kuriuos pirmąkart išsakė tokio rango pareigūnas, tikriausiai taps skaudžiu

smūgiu Kanados konservatyviai mažumos vyriausybei. Vyriausybės atstovai tvirtina, kad sulaikytieji nebūdavo perduodami Afganistano saugumo tarnyboms, jeigu būdavo įtariama, kad jiems gresia kankinimai.

Afganistano pietiniame Kandaharo mieste šiuo metu yra 2,700 kanadiečių karių, kurių misiją planuojama baigti 2011 m. pabaigoje.

R. Colvin sakė 2006 m. pradžioje pradėjęs siųsti ataskaitas aukštiems savo šalies pareigūnams, kuriose tvirtino, jog Afganistano nacionalinis saugumo direktoratas (NDS) netinkamai elgiasi su sulaikytaisiais.

„Jie pusantrų metų žinojo, jog yra labai didelis kankinimų pavojus, tačiau vis tiek nurodydavo ten veikiančiai karo policijai perduoti NDS mūsų sulaikytus asmenis“, – sakė pareigūnas, kalbėdamas Kanados Bendruomenių Rūmų Afganistano reikalų komitete.

Pasak R. Colvin, kai kurie sulaikyti afganistaniečiai galėjo priklausyti Talibanui, tačiau daugelis jų buvo „atsitiktiniai žmonės, atsidūrę netinkamoje vietoje netinkamu laiku“.

Šis diplomatas teigia, kad Kanados premjeras Stephen Harper 2007 m. balandį pareiškė, jog Kanados kariškiai neperduodavo sulaikytųjų, kad jie būtų kankinami.

„Deja, mes elgėmės būtent taip, atsitvėrė karinio slaptumo siena“, – sakė R. Colvin.

Paskelbtos „Webby“ premijos

New York, lapkričio 19 d. (BNS) – Paskelbti „Webby“ premijų už svarbiausius dešimtmečio įvykius interneto istorijoje nugalėtojai, tarp kurių atsidūrė tinklalapis „Wikipedia“, telefonas „iPhone“ ir socialiniai tinklai „Facebook“ bei „Twitter“. Tarp 10 svarbiausių dešimtmečio interneto įvykių, kuriuos išrinko kas-

metinius „Webby“ apdovanojimus teikianti New York įsikūrusi Tarpautinė skaitmeninio meno ir mokslo akademija, yra Irano rinkėjų protestai internetu, skelbimų svetainės „Craigslis“ išsiplėtimas ir sistemos „Google“ produktų skatinimo programos „AdWords“ atsiradimas.

EUROPA

LONDONAS

Britų detektyvai atliko pirmuosius sulaikymus Europoje, susijusius su kompiuteriniu „Trojos“ virusu, kuriuo, kaip spėjama, yra užkrėsta dešimtys tūkstančių kompiuterių visame pasaulyje, pranešė Londono policija. Sudėtinga ir kenksminga kompiuterinė programa „ZeuS“ ar „Zbot trojan“ naudojama siekiant surinkti milžinišką kiekį asmeninės informacijos. Pasak detektyvų, nusi-kaltėlių pajamos ir asmenų bei įstai-gų nuostoliai yra labai dideli. Viruso platinimu įtariamai dvidešimtmečiai vyras ir moteris buvo suimti lapkričio 3 d. Manchester, tačiau vėliau paleisti už užstatą iki kitų apklausų.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka atkreipė Rusijos vadovo Dmitrij Medvedev dėmesį į kai kurias problemas, kurias būtina greitai spręsti bendradarbiaujant dujų srityje. Laiške, paskelbtame Ukrainos vadovo oficialiame tinklalapyje, V. Juščenka dar kartą priminė, kad Ukraina laiku sumoka už dujas, gautas Ukrainos vartotojams. Drauge V. Juščenka pažymėjo, kad „Ukrainai labai sunku vykdyti savo įsipareigojimus dėl kai kurių ne rinkos principų“.

PARYŽIUS

Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) teisės reikalų komitetas palaimino rezoliucijos projektą, kuriuo šalių vyriausybės raginamos teisiškai pripažinti tos pačios lyties asmenų partnerystę ir abiejų partnerių atsakomybę už vieno iš jų vaikus, gal net leidžiant juos įsivaikinti. Paryžiuje susitikę komiteto nariai pritarė projektui, pažymėdami, kad kylanti nepakantaus požiūrio į homoseksualus bei transseksualus banga reikalauja, kad ET narės teisiškai išspręstų šią problemą.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos Konstitucinis teismas uždraudė taikyti mirties bausmę ir po 2010 m. sausio 1 d. baigia galioti šalyje įvestas aukščiausios bausmės taikymo moratoriumas. Remiantis Konstitucinio teismo nutartimi, pri-siekusiųjų teismų įvedimas visoje

Rusijos Federacijos teritorijoje nuo 2010 m. sausio 1 d. nesudaro gali-mybės skirti mirties bausmę.

Rusijos prezidentas D. Medvedev dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais atleido vieną pagrindinių savo pata-rėjų, praneša žiniasklaida. Tai vienas didžiausių pasikeitimų Kremliaus administracijoje nuo D. Medvedev atėjimo į valdžią. Šaltinis prezidento administracijoje sakė, jog M. Lesin iš darbo išėjo dėl „taisyklių ir etinio valstybės tarnautojo elgesio normų nesilaikymo“. Be to, jis naudojosi savo „pareigomis sprendamas klausimus, nesusijusius su oficialiomis pareigomis“, pridūrė šaltinis.

AZIJA

TOKIJAS

Japonijos Kasivadzakio-Karivos atominėje elektrinėje kilo gaisras, kuris po kiek laiko buvo užgesintas, pranešė naujienų agentūra „RIA-Novosti“. Gaisras kilo elektrinės turbinų bloko lubų krano stabdžių dalyje. Liepsną užgesino elektrinės darbuotojas, kuris pirmasis pastebėjo dūmus. Bendrovė „Tokyo Denryoku“, kuriai priklauso elektrinė, nurodė, kad radiacijos pasklidimo pavojaus ir nukentėjusiųjų nėra.

PEŠAVARAS

JAV bepiločiui lėktuvui paleidus dvi raketas Pakistano šiaurės vakarų regione, kuriame aktyviai veikia islamistų kovotojai, žuvo 4 žmonės, pranešė Pakistano saugumo pareigūnai. Jungtinės Valstijos šiemet surengė jau daugiau nei 40 raketomis ginkluotų bepiločių lėktuvų antskrydžių Pakistano šiaurės vakaruose. Tokių antskrydžių taikiniai buvo talibų kovotojai, kurie veikia abipus Afganistano ir Pakistano sienos.

KABULAS

Afganistano pietinėje Zabulo provincijoje ketvirtadienį sproguos užminuotam automobiliui, žuvo du amerikiečių kariai. Šis išpuolis buvo surengtas tuo metu, kai sostinėje Kabule antrai kadencijai buvo prisaikdintas Afganistano prezidentas Hamid Karzai.

JAV

NEW YORK

Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryba dar vieneriems metams pratęsė daugianacionalinių Europos Sąjungos stabilizavimo pajėgų Bosnijoje ir Hercegovinoje mandatą. JT Saugumo Taryba sveikino Europos Sąjungos ketinimą tęsti misiją šioje Balkanų šalyje.

ATLANTIC Express Corp.
8801, S. 78th av. Bridgeview, IL, 60455
Tel.: 708-599-9680

Artėjant žiemos šventėms, kompanija Atlantic Express Corp. primena visiems, norintiems nudžiuginti savo artimuosius bei pasveikinti su š. Kalėdom, jog siuntinius (siunčiamus lėktuvu) būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki GRUODŽIO 1 dienos.

Siuntinių surinkimo vietos
iš namų: 630-774-2136

Atlantic Express Chicago
2718 W 71st Street, Chicago, IL 60629
Tel: 773-434-7919

„Two rivers“ (Bravo)
10997 S Archer Ave, Lombard, IL 60149
Tel: 630-237-6178

„Batalajka Wheeling“
315 E. Dundas Road, Wheeling, IL 60090
Tel: 847-215-1616

„Batalajka Mundelein“
370 Towline Road, Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6660

„Batalajka Glen Ellyn“
22 W. 353 Butterfield Road, Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-790-1004

„Kallinka“
714 S. Buffalo Grove Road, IL 60089
Tel: 847-793-1000

Laktuvė 2.9 5lbs (min 10 lbs)
Laktuvė 1.16 5lbs (min 20 lbs)

GRUODŽIO

www.atlanticexpresscorp.com

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Parengė **Paul Triukas**

BNP „Paribas Masters“ teniso turnyrą laimėjo N. Djokovic

Po pergalės Šveicarijoje praeitą savaitę šią savaitę Novak Djokovic iškovoją dar vieną pergalę. Paskuti-

niame šių metų „Masters“ serijos turnyre Prancūzijoje, N. Djokovic 6–2, 5–7, 7–6 įveikė prancūzą Gael Monfils. Pusfinalyje jis 6–2, 6–3 nugalėjo Rafael Nadal, o G. Monfils 6–4, 5–7, 6–4 nugalėjo Radek Stepanek. Su šia pergale N. Djokovic iškovoją 16-tąjį titulą savo karjeroje.

Paskutinis šių metų teniso turnyras „2009 ATP World Tour Finals“ įvyks lapkričio 22–29 d. Londone, Didžiojoje Britanijoje. Jame žaidžia tik aštuoni geriausi sezono žaidėjai. Vietas užsitikrino: Roger Federer, R. Nadal, N. Djokovic, Andy Murray, Juan Martin del Potro, Andy Roddick, Nikolay Davydenko ir Fernando Verdasco. Šiame turnyre titulą gins trečioji pasaulio raketė N. Djokovic.

K. Vasiliauskas išbandė GP2 bolidą

GP2 čempionatas yra laikomas paskutiniu išbandymu iki prasidedant „Formulei-1“. Lapkričio 11–12 d. lietuvis Kazimieras Vasiliauskas buvo pakviestas išbandyti „Trident Racing“ komandos bolidą.

Lapkričio 11 d. Paul Ricard kelyje, Prancūzijoje, prasidėjusiame bandymuose, rytinius važiavimus K. Vasiliauskas užbaigė 15-oje vietoje. Popietinius važiavimus jis baigė 10-oje vietoje. Tarp 24 lenktynininkų devyniolikos metų lietuvis per abu važiavimus pravažiavo daugiausiai ratų – 96.

Lapkričio 12 d. K. Vasiliauskas rytiniuose bandymuose užėmė 16-tą vietą, o popietiniuose – vėl 10-tą. Lietuvis abi dienas buvo greičiausias tarp visų „Trident Racing“ lenktynininkų ir daug komandų prašė jo

palikti savo agento koordinates.

Primename, jog K. Vasiliauskas šį sezoną „Formulės-2“ čempionate užėmė 7-tąją vietą, o „Formulės Audi Palmer“ čempionate tapo vicečempionu.

Tarp „Skate America“ nugalėtojų – E. Lysacek ir Yu-Na Kim

Aukso medalius užtikrintai iškovojo JAV atstovas Evan Lysacek ir Pietų korėjos atstovė Yu-Na Kim.

Tarp vyrų geriausiai pasirodė 2009 metų planetos čempionas amerikietis E. Lysacek, kuris jau po trumposios programos įgijo didžiulę persvarą. Antroje vietoje liko kanadietis Shawn Sawyer. Trečiuoju liko dar vienas JAV atstovas Ryan Bradley.

Tarp moterų pirmą vietą laimėjo Yu-Na Kim. 2009 metų pasaulio čem-

pionė jau po trumposios programos turėjo 18 taškų persvarą prieš antroje vietoje likusią amerikietę Rachael Flatt. Trečią vietą ir bronzos medalį iškovojo vengrė Julia Sebestyen. Dėl traumos varžybose atsisakė dalyvauti buvusi olimpinė žaidynių bei pasaulio čempionato vicečempionė Sasha Cohen.

Lapkričio 19–22 d. Kanadoje vyks paskutinis šių metų „ISU Grand Prix“, o gruodžio 3–6 d. „ISU Grand Prix Final“ įvyks Japonijoje.

Yu-Na Kim.

Evan Lysacek.

Netikėtai atrasta Slovėnija

Nedidelė pietų Europos valstybė Slovėnija nepatenka į populiariausių turistinių maršrutų žemėlapi. Bet šioje saugioje, nors gana brangioje šalyje keliautojas gali jaustis ypač gerai.

Vos išlipus iš lėktuvo, šalis pakeri viskuo – tvarka, žmonių nuoširdumu ir, žinoma, gamtos grožiu. Akmenuota Adrijos pakrantė, kur susispietę Viduržemio jūros dvasia alsuojantys miesteliai, snieguotos Alpių viršukalnės, kalnuose tarp vynuogynų išsibarsčiusios baltutėlės vilos ir barokinis sostinės senamiestis.

Kitokia nei kaimynės

Slovėnijos kaimynės – Italija, Austrija, Kroatija. Tačiau ji skiriasi nuo visų. Tik kirtus Italijos-Slovėnijos sieną, automobilio ratai pajunta nepriekaištingą kelio dangą, o vairuotojas čia gali puikiai susigaudyti ir be žemėlapių – aiškios, tikslios nuorodos, kas keletą kilometrų veikiantys taksofonai.

Įvažiuojantieji iš Kroatijos negali nepastebėti pragyvenimo lygio skirtumo – gerokai naujesnių automobilių gatvėse, brangesnės žmonių aprangos, tvarkingesnių miestų ir, žinoma, didesnių kainų. Na, o atkeliavusieji iš Austrijos gali džiaugtis tokia pat švara ir tvarka, tik čia akį džiugina gražesni gamtovaizdžiai ir nevalgina didmiesčių triukšmas.

Itališkas peizažas, vokiška tvarka

Slovėnijai priklausančio Adrijos pajūrio ruožas trumpesnis nei šimtas kilometrų, todėl norėdami pasigrožėti civilizacijos nepaliestais gamtos

kampeliais arba priešingai – pasilepinti paplūdimiuose, patys slovėnai mielai traukia į kaimynę Kroatiją. Juk jų pačių pajūryje verda įprastas gyvenimas.

Tačiau ta kasdienybė ir žavi. Maži miestukai, kurių siauros gatvėlės, skirtingai nei Italijoje, nevirsta klaidžiais labirintais, bet visada išveda į didesnę gatvę ar aikštę.

Žmonės čia šilti, nuoširdūs. Angliškai kalba kone kiekvienas, tačiau be vargo galima bendrauti ir vokiškai ar itališkai. Dažnas praeivis moka visas šias didžiųjų kaimynų kalbas.

Skirtingai nei daugelyje pietų šalių, čia nieks nebando pelnytis apgaudinėdamas turistus. Ir kainos, ir paslaugų kokybė čia vienoda tiek vietiniams, tiek atvykėliams. Padvėjai aptarnaus maloniai, tačiau nesiversdami per galvą. Jie gauna pakankamai gerus atlyginimus, todėl čia arbatpinigių palikti neįprasta. Na, nebent prabangesniuose restoranuose arba kai pietauja daugiau žmonių. Gatvėse pinigų nekaulys elgetos, o norinčiajam įsigyti originalią dovanėlę akių nebadys užrašas „Pagaminta Kinijoje“ – tokių prekių čia surasti sunku.

Kalnų stebuklai

Slovėnijos pasididžiavimas – gražiosios Alpės. Kalnų liga čia užsikrėtę kone visi. Žiemą kas savaitgalį šeimos net su mažais pypliais išsirengia į slidžių ar rogučių kelius. O kiekvieno tikro slovėno pareiga – bent kartą gyvenime įkopti į aukščiausią šalies kalną – Triglavą. Tą iššūkį priima dažnas suaugęs vyras.

Bet ne mažiau už snieguotas viršukalnes žavi ir **Nukelta į 9 psl.**

New Orleans „Hornets“ klubas atleido B. Scott

Dariaus Songailos atstovaujamo New Orleans „Hornets“ klubo vadovai po lapkričio 11 d. pralaimėjimo Phoenix „Suns“: komandai iš vyriausiojo trenerio pareigų atleido Byron Scott.

B. Scott vietą užims komandos vyriausias vadybininkas Jeff Bower, kuris „Hornets“ dirba jau 14 metų. Jis šioje komandoje yra ėjęs įvairias pareigas, buvo trenerio padėjėju. 2008 metais jis geriausio NBA vyr. vadybininko apdovanojimuose užėmė trečiąją vietą.

B. Scott yra buvęs NBA krepšininkas, laimėjęs tris NBA titulus, nuo 2000-ųjų dirba treneriu. Jis ketverius metus treniravo New Jersey „Nets“ komandą, 2002 ir 2003 metais

su ja pasiekė NBA baigiamąsias varžybas, 2003–2004 metų sezono buvo atleistas iš šios komandos trenerio pareigų. Nuo 2004–2005 metų sezono jis treniravo New Orleans „Hornets“, 2008 metais buvo pripažintas geriausiu NBA sezono treneriu.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 123

3. „Partizanai”

Bet buvo ir dar kitokių „partizanų”. Vieną dieną, valgant pietus, pas direktorių atėjo senutė. Ji Augūnui pasiskundė, jog naktį pas ją buvo atėjęs žaliukas ir pareikalavo pinigų bei maisto. Kadangi senutė daug pinigų neturėjusi, tai tas žaliukas pasiėmė sviesto puodynę, sūrį, du kepalus duonos, keletą paklodžių, užvalkalų bei rankšluosčių, o taip pat visus jos pinigus – 73 rublius. Išeidamas dar prigrasino: „Jeigu kam pasiskūsi, tai sudeginsime kartu su gryčiais!”. Tą patį senutė papasakojo „garnizono” vadui, NKVD kapitonui Sockiui, kuris tuo metu kaip tik buvo varykloje. Kai pasakodama ji šį žaliuką pavadino „banditu”, kapitonas jos kalbą pertraukė, sakydamas, kad lietuviams, partizanų vadinti „banditais” nederėtų. Todėl, kad jie kovoja prieš prievartą, už savo šalies laisvę, nors tarp jų, pasakė, yra ir nedorų žmonių. (Kiek teko su šiuo rusų kapitonu kalbėtis apie partizanų veiklą, jis apie žaliukus atsiliepdavo su aiškia pagarba. Tik nežinau, ar jis tai darydavo nuoširdžiai, ar apsimetinėjo.)

Kitą rudens vakarą į varyklą atėjo eigulys – geras direktoriaus pažįstamas, ir pakvietė šernų medžioklėn. Šernai buvo pridarę daug nuostolių: smarkiai iškniso bulves.

„Keršyti” išsiruošėme trise: eigulys, direktorius ir aš. Kadangi eigulys turėjo tik du medžioklinius šautuvus, tai vieną pasiėmė pats, vieną gavo direktorius, o aš likau varovu be šautuvo.

Buvo jau vėlus vakaras. Temo rūke. Mes „išsidėstėme” prie niokojamų laukų ir sugulę laukėme šernų... Po kokio pusvalandžio pastebėjau kažką boluojant. Iš netoli esančio vienkiemio pusės kažkas artinosi į mano pusę. Nutariau palaukti. Kai šernas priartėjo prie manęs, aš pasikėliau ir šokau link jo. Staiga baltas daiktas paliko vietoje, o jo juodas šešelis spruko link upokšnio tiltelio ir nudundėjo. Supratau: būta žmogaus. Pasikėlė ir eigulys su direktorium. Artėjome prie „balto daikto”. Pasirodo, tai buvo ryšulys, pilnas įvairių rūbų ir baltinių. Jame buvo ir maisto: lašinių, dešros bei duonos. Su šiuo „laimikiu” ir sugrįžome namo.

Tuo metu aš buvau gavęs vieną kambarį buvusiuose dvarininko Ruščico „rūmuose”, kurie stovėjo netoli spirito varyklos. Dvaro „rūmuose” buvo įsteigta pradžios mokykla, kurios viename gale gyveno mokyklos sargas su žmona, o kitame – aš ir spirito varyklos kalvis Germanavičius su gausia šeima. Mano kambarys buvo šalia kalvio, skyrė tik užkaltos durys, kurios nelabai sulaikydavo triukšmą.

Ryte atėjęs pas direktorių, radau senuką ir senutę, kurie vakar vakare buvo apiplėšti. Jie iškart atpažino „sumedžiotus” savo daiktus. Senukai papasakojo, jog buvo atėjęs vienas „žaliuku” pasivadinęs žmogus ir pareikalavo šių daiktų. Išeidamas dar prigrasino, kad žaliukai trobas padegsią, o šeimnininkus – sušaudysią, jei šie kam nors apie tai praneš. Tada direktorius paklausė:

– Ar jūs pažintumėte tą „žaliuką”, jeigu tas čia būtų atvežtas?

Sunku buvo tikėtis, jog tiek įbauginti senukai išdrįstų susitikti su savo skriaudėju. O ir kur dabar dar jį atrasti? Tuomet senutė ir pasakė:

– Tas žaliukas kadaise, vaikystėje pas mus karves ganė.

Išaiškėjo, kad tada vietoj šerno mes užklupome vagį, kuris partizanų vardu plėšė aplinkinius gyventojus. Pasirodo, tai buvo mano kaimynas – sulenkėjęs kalvis Germanavičius. Dabar supratau, kodėl kartais naktimis kildavo įtartinas šurmulyš už užkal-tų durų: plėšiko šeima dorodavo švie-žią grobį. Direktorius tuojau pranešė Giedraičių okupacinei valdžiai, ir tą pačią dieną „draugas” Germanavičius buvo suimtas.

Kitą dieną direktorius, pasikvie-tęs mane, pranešė, kad jų tarnaitė NKVD kapitonui paskundė, jog aš aną dieną atskirai kalbėjausi su par-tizanų vadu. Įtarimas apie mane dar galėjo sustiprėti ir todėl, kad anksčiau partizanai apsilankydavo varyk-loje, kaip tik tuo metu, kai aš būda-vau išvažiavęs. Direktorius manim rūpinosi, nes, pasak jo, aš priminda-vau jam sūnų (kur tas sūnus buvo ir koks jo likimas, direktorius neužsi-mindavo). Jis patarė man kuo greičiau išvažiuoti atgal į Kauną. Ką aš ir padariau.

LITSOVCHOZTRANS (1947 m. ruduo – 1948 m. rugsėjis)

Grįžęs į Kauną, vėl prisiglau-džiau bityne, pas tetą Emiliją. Kurį laiką basčiausi be darbo. Po keleto dienų susitikau vieną iš likimo drau-gų, su kuriuo kartu „tarnavome” Ry-goje, „darbo-statybos” batalione. Sužinojęs apie mano bedarbystę jis pasiūlė:

– Ateik dirbti pas mus, man kaip tik reikia sąskaitininko-kasininko.

Jis pats dirbo kontoroje, buhalte-rio-revizoriaus pareigose, vienoje iš naujų sovietiškų įmonių, kuri vadi-nosi „Litsovchoztrans”.

– Mielai ateičiau, bet aš neturiu nė mažiausio supratimo apie tokią tar-nybą, – apgailestaudamas paaiškinau.

– Tai ne problema. Pamatysi, tu labai greitai išmoksi; tame nėra nieko sudėtingo. Pradžioje tau padės mūsų buhalteris Dagys – puikus savo sri-ties žinovas, – visai įtikinėjo mano draugas.

Į naują darbą buvau priimtas jau po poros dienų.

„Litsovchoztrans” įstaiga tuo laikui „bazavosi” Kauno senamiestyje, Ugniagesių gatvėje (vėliau ją per-vadino į J. Gruodžio). Kontora buvo antrajame aukšte. Kieme buvo gara-žas, kuriame stovėjo vienintelis šios įstaigos sunkvežimis (vairuotojo eta-tas jau buvo užimtas). Nuimta nuo sunkvežimio kieme dar stovėjo apie 3 tūkst. litrų talpos cisterna, kurioje buvo laikomas benzinas.

Kontora tą vieną, beje, trofėjinį sunkvežimį naudojo tik savo reika-lams. Kitas mašinas įvairiems „sov-chozams” aptarnauti jie samdydavo iš kitų įstaigų.

Įstaiga dar tik kūrėsi, todėl pra-džioje man teko dar ir sandėlininko pareigas eiti. Jos buvo paprastos – rei-kėjo išdavinėti degalus savo kolegai, vieninteliam sunkvežimio vairuotojui.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

Netikėtai atrasta Slovėnija

Atkelta iš 8 psl. kalnų urvai, kurie yra vieni didžiausių bei įspūdin-giausių pasaulyje. Postojna jama ir Skocjanska jama – populiariausios, labiausiai lankomos turistų kalnų olos.

Susirengusiuosius į Postojną į kalno gilumą veža traukinukas. Po-ros kilometrų kelias nutiestas taip, kad būtų galima pasigrožėti gražiausiais stalaktitais ir stalagmitais. Kar-tais jie nutįsę taip žemai, kad reikia palenkti galvą. Dar apie porą valandų kelionę teks tęsti pėsčiomis klausantis gido pasakojimų apie šių gra-žiųjų varveklių susidarymą, olos atradiną ir, žinoma, požeminę upę. Griausmingas dienos šviesos nema-čiusių vandenų šėlsmas sukirbina mintį, kad taip turbūt atrodė mistinė Lėta – mirusiųjų upė. Tačiau, pasi-rodo, ir čia esama gyvybės. Smal-suoliai gali išvysti tik čia gyvenantį požeminės upės keistą padarėlį, pa-našų į driežą ir neturintį gamtoje jokių priešų.

Sostinės spalvos

Pasakojant apie šalies sostinę įprasta minėti žymiausius statinius, lankytinas vietas. Tačiau man Liub-lianoje labiausiai įsiminė švara – oro, gatvių, žmonių... Tačiau švara rū-pinasi ir miesto valdžia – nuolat plaunamos gatvės, autobusai, jų sto-

telės, net tiltai ir šiukšlių konteinerių vidus. Gyventojai rūpestingai rū-šiuoja atliekas, atvykėliams patartina elgtis taip pat – bauda už, pvz. į stiklo ar plastiko konteinerį sugrūstą va-karykščių picą – 500 eurų.

Kadangi Liubliana – nedidelis miestas, jame gyvena apie 250 tūkst. žmonių, o dviračių takais galima nukakti bet kur, miestiečiai nesibodi minti pedalų nei į darbą, nei į va-karėlį.

Gurmanų vynas

Jei jau teks viešėti Slovėnijoje, būtina paragauti slovėniško vyno, kuris niekuo nenusileidžia, o dažnai lenkia prancūzišką ar ispanišką. Slovėnijoje išvesta ir tik čia auginama rebulla vynuogių rūšis – vienas didžiausių vietos vyndarių pasidi-džiavimų. Beje, slovėniško vyno ga-lima įsigyti vos keletoje Europos šalių – daugiausia jo eksportuojama į JAV ir Švediją. Patys vyndariai teigia, kad mielai didintų eksporto apimtis, tačiau užkariauti rinkas nėra lengva, kai dėmesio verto vyno butelis kai-nuoja mažiausiai 20 eurų (vidutiniš-kai 50-70 eurų), o paprastas pirkėjas renkasi itališkus ar prancūziškus, kurie būna gerokai pigesni.

Regina Statkuvienė

„Lietuvos žinios”

Vėl, švieski man vėl...

Ar kas žinote, kad garsus Lietuvos dainininkas Stasys Povilaitis gimė visai ne Palangoje, o Kaune, kad lankė smuiko ir obojaus pamokas, kad studijavo žurnalistiką ir kad apdovanotas ne tik premija už tautos formavimą, bet ir Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinu?

Regis, daugelis pažįsta šį dainininką dar iš savo vaikystės, puikiai prisimena visus dainų žodžius, skambėjusius iš autorinės vinilinės plokštelės, o kas nuostabiausia – jį gerai žino ir dabartinis jaunimas, tarsi šiam atlikėjui jokios įtakos nedarytų nei laikas, nei besikeičiantis klausytojų skonis.

Stasys Povilaitis.

Asmeninio albumo nuotr.

S. Povilaitis yra tiesiog amžinas. Kaip ir jo dainos. „Jau sudeginai tu, tu, tu, / Netgi viltį sugrižti. / Viskas buvo ne taip, ne taip, / Viskas buvo netikra. / Ir tik vienam krante liko vienvietė, / Jau sudeginti tiltai. Mūs praeitis“, – kieno širdis gali atsispirti tam ypatingam Stasio Povilaicio atlikimui ir sugebėjimui bet kurią dainą padaryti dainuojamą visų.

„Maestro S. Povilaitis – vienintelis ir nepakartojamas populiariausių dainų karalius, scenos grandas ir ne vienos kartos klausytojų numylėtinis“, – rašo *zmones24.lt*. Neseniai Čikagoje viešėjęs romų kilmės dainininkas Radži „Čikagos aidui“ taip pat patvirtino, kad Stasys Povilaitis – vienintelis autoritetas, mielai bendraujantis ir su jaunais atlikėjais, negailintis jiems gerų patarimų.

S. Povilaitis gimė 1947 m. sausio 15 d. Kaune. Jis augo tik su mama, kuri tuomet dirbo virėja. Tiesa, kartu su jais devynių kvadratinį metrų kambarėlyje komunaliniame bute gyveno ir mamos sesuo, tuo metu daug kas taip gyveno. Kaip pats maestro pasakojo žurnalui „Privatu!“, „augdamas su dviem moterimis padėjėjas buvau nepakeičiamas: eiles užimdavau, atstovėdavau – juk tais laikais viskas buvo deficitas!“

1961 m. Stasys su mama išvyko gyventi į Palangą: pasirodė, mama atvažiavo pailsėti, išsimylėjo, ir ištekėjo – prasidėjo visai kitas gyvenimas. Čia jis baigė aštuonmetę mokyklą, įsidarbino statybininku, mokslus tęsdamas vakarinėje. Palangoje su Viktoru Malinausku ir Alfredu Maciumi įkūrė muzikinę grupę.

„Dešimtoje klasėje pajutau, ką reiškia dirbti sunkų mūrininko darbą, todėl pradėjau rimtai mokytis, nes iki tol buvau vidutinis mokyns“, – pasakoja maestro žurnalui „Privatu!“.

1965 m. S. Povilaitis išvyko į Vilnių studijuoti žurnalistikos, o kartu, kompozitoriaus Miko Vaitkevičiaus pakviestas, pradėjo dainuoti ansam-

blyje „Ritmas“, kuris koncertavo naktiniame bare „Dainava“, nurodo wikipedia.org. 1970 m. dainininkas tapo Nacionalinės filharmonijos ansamblio „Nemuno žiburiai“ solistu, 1973 m. prisijungė prie ansamblio „Nerija“ ir netrukus sulaukė milžiniško populiarumo. Pats sako, kai sudainavo „Švieski man vėl“: „Po šios dainos galėjai dainuoti, ką tik nori – viskas buvo su kokybės ženklų“. 1979 m. pradėjo koncertuoti su Miko Su-raučiaus ansambliu, bet vėl grįžo į „Neriją“. 1984–1987 m. dalyvavo viešbučio „Lietuva“ koncertinėse programose. Nuo 1988 m. iki pat šiol rengia autorines programas ir koncertuoja Lietuvoje bei užsienyje.

O kaip žurnalistika? Dainininkas baigė studijas per vienuolika metų, tačiau žurnalistu netapo. Jo nuomone, reikia daryti tai, ką sugebi geriausiai.

Paklaustas, dainininkas prisimena ir savo pirmąjį uždarbį. „Buvau šešerių metų, mama dirbo restorane ir buvo Moters diena. Moterys turėjo sukurti programą. Mano mama pasiūlė mane. Ir padainavau! Buvo pilna salė... O paskui direktorius pagyrė ir leido užsisakyti, ką noriu. Užsidirbau du karbonadus ir du buteliukus limonado!“ – pasakoja karalius žurnalui „Privatu!“.

Po daugelio metų, kai pradėjo groti ir dainuoti šokiuose, jis užsidirbdavo penkis rublius per vakarą.

Jo gyvenimo kely visada dvi moterys – vaikystėje jis augo tarp dviejų moterų, o ir dabar gyvena su dviem: žmona Birute ir vienturte dukra Agne.

Dainininkas interneto puslapyje *zmones24.lt* pasakoja savo pažinties su būsima žmona istoriją: „Atėjau į Vilnelę su savo kurso drauge Neringa Jonušaitė ir sutikau ten bičiulį. Jis paprašė, kad tolėliau stovinčią merginą atvesčiau prie mūsų stalo. Atvedžiau. Su Birute atsidūrėme šalia vienas kito, pradėjome kalbėtis... Tuo metu pagalvojau, kodėl tu-rėčiau jam perleisti tą merginą. Vakaru pasibaigus, mes su išėjome pasi-vaikščioti į miestą, paskui nuėjome į šokius ir... daugiau nebeišsiskyrėme.“

Birutė įsidarbino administratore „Nerijoje“ ir važinėjo į gastroles kartu su dainininku po visą Sovietų Sąjungą.

Ne paslaptis, kad dailioji lytis nuolat rodė išskirtinį dėmesį dainininkui. Kaip į tai reaguoja žmona? S. Povilaitis *ve.lt* sako: „Ji kartais tai ir pastebi, bet priekaištų nesusilaukiu. Ji nėra iš tų aklai pavydžių moterų.“

Daugelis, vasarą atostogavęs Palangoje, gali pasigirti vasarojės pas Stasį Povilaitį – šeima dideliame name nuolat priima poilsiautojus, kuriais, kaip ir visu namų ūkiu, rūpinasi žmona Birutė.

Gerbėjai kartais įkalbinėja S. Povilaitį mesti rūkyti, tačiau jis turi savo nuomonę šiuo klausimu: „Aš neagituoju ir kitus rūkyti, bet leiskite silpnųbių turėti ir man.“

Lapkričio 27 d., penktadienį, Willowbrook Ballroom Grand Hall, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL, S. Povilaitis dainuos koncerte „Švieski man vėl...“. Bilietus galite įsigyti Willowbrook Ballroom (tel.: 708-839-1000) arba parduotuvėje „Lietuvėlė“ (tel.: 773-788-1362). Daugiau informacijos tel.: 630-999-0841.

Paruošta pagal lietuvišką spaudą

Spektaklyje „Karmen“ – lietuvių operos solistų žvaigždynas

INDRĖ VAINALAVIČIŪTĖ
Alfa.lt

Dažniausiai pasaulyje statoma opera „Karmen“ lapkričio 18 d. buvo pristatyta teatro mėgėjams Lietuvoje. Nacionaliniame operos ir baleto teatre buvo surengta spektaklio pristatymo spaudos konferencija, kurioje dalyvavo režisierius iš Prancūzijos Arnaud Bernard, kostiumų dailininkė iš Italijos Maria Carla Ricotti, muzikos vadovas ir dirigentas Robertas Šervenikas ir kiti.

Nacionalinio operos ir baleto teatro vadovas Gintautas Kėvišas kalbėdamas apie spektaklį sakė: „‘Karmen’ į mūsų teatrą keliavo ilgiau nei bet kuris kitas spektaklis. 2002-aisiais pradėjęs dirbti teatre buvau nuvykęs pasikalbėti su režisieriumi apie galimybę pastatyti ‘Karmen’ Lietuvoje. Liūdna, bet būtent šiam spektakliui labiausiai pakenkė ekonominis sunkmetis. Džiugu, kad pagaliau įvyko premjera.“

Spektaklio režisierius, spaudos konferencijoje, surengtoje prieš premjerą, sakė: „Man sunku atsakyti į klausimą, kokią ‘Karmen’ išvys žiūrovai, tačiau galiu patikinti, kad spektaklyje išlaikoma pirminė kūrinio mintis ir samprata. Man kaip režisieriui visada labai sunku ką nors komentuoti prieš spektaklį, daug lengviau, kai išgirsti kritiką. Mano nuomone, scena nėra tinkama vieta savęs rodymui, tad ir žiūrovui stengiausi perteikti istoriją tokią, kokią matė G. Bizet. Apskritai savo kūryboje mėgstu atkartoti autorių istorijas tokias, kokios jos buvo parašytos ir tai nėra lengva užduotis.“

Paklaustas, kokiais kūrybiniais principais vadovavosi statydamas „Karmen“, režisierius patikino, jog pastatyme labai norėjo pabrėžti istorijos ir pačios situacijos žiaurumą, o tai perteikti jam padėjo scenografija ir muzika. A. Bernard teigimu, premjeroje bus atsisakyta tradicinės pertaukos tarp veiksmų nenorint „paleisti“ žiūrovo nuo įtampos ir kūrinio

sekos, o didžiausiu uždaviniu režisierius įvardijo pusiausvyros tarp dramatizmo ir lengvumo išlaikymą.

Nors „Karmen“ A. Bernard stato ne pirmą kartą, pats režisierius tikino, jog lietuviškoji versija smarkiai skiriasi nuo pastatytos Helsinkyje ir negailėjo pagyrų Lietuvos operos solistams.

Režisierius Arnaud Bernard (Prancūzija)

„Lietuviai yra kas emociškesni už suomius. Kai dirbdamas Helsinkyje paprašiau choro solisčių imituoti moterų peštynių sceną fabrike, jos buvo sutrikusios ir aiškino, jog jų darbas dainuoti ir nėra įpratusios viena kitą kaip nors liesti, o štai lietuvis į tokį prašymą atsižvelgė iš karto ir puolė viena kitai į atlapus. Jūsų choras – fantastiškas,“ – sakė A. Bernard.

Operą repetavo dvi grupės solistų ir, režisieriaus teigimu, kas apsilankys dviejuose spektakliuose, išvys du skirtingus pastatymus, mat jis pasisako už solistų vokalinių individualumą.

„Karmen“ scenoje bus galima išvysti Ievą Prudnikovaitę, Vaidą Vyšniauską, Liudą Norvaišą, Sandrą Janušaitę, Arūną Malikėną, Rafailą Karpį ir kitas lietuviškos operos žvaigždes.

Operos ir baleto teatras Vilniuje.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242

nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Pagalba Lukui

Labdaros ir paramos fondas „Mamų unija“ kreipiasi į visus geros valios žmones ir prašo padėti mažajam Lukui, kuriam reikalingi gyvybiškai svarbūs vaistai, kurių Lietuvoje nėra.

Luko mamos laiškas

Kiekvienas žmogus, augindamas vaikus, tikisi juos užauginti stiprius, sveikus, trykštančius begaline gyvenimo laime... Tas nuostabus laukimo jausmas, kol gimsta mažasis šeimos narys, tas pirmas juokas, pirmoji šypsena, pirmi ištarti žodžiai, tarsi gražiausia gyvenimo pasaka. Taip jau kartais nutinka, kad tą nuostabų pasakos grožį, it perkūnas iš giedro dangaus, užgožia skaudi ir nelaukta žinia. Kai žemė ima slysti iš po kojų, kai širdį suspaudžia begalinis ir neapsakomas skausmas, kai mintyse kyla vien neatsakyti klausimai – kodėl? už ką? kaip?, – kai aplinkui viskas tampa lyg juodai balta fotografija. Šių metų gegužės 21 d. tokią žinią išgirdome ir mes. Mūsų 5,5 metų sūnui Lukui buvo atrastas smegenų kamieno vėžys (glioblastoma).

Mažasis Lukas.

Mūsų šeimos, tiksliau Luko istorija, matyt, nedaug kuo skiriasi nuo kitų šeimų, išgyvenusių panašią padėtį. Lukas gimė ir augo sveikas. Buvo linksmas, sportiškas, labai energingas (net vyresnius vaikus „nuo kojų nuvarydavo“), išskirtinai smalsus, labai bendraujantis.

Prieš metus Lukui buvo nustatyta dešinės akytės tinginystė ir jam buvo išrašyti akinukai. Kai šių metų gegužės mėn. jam sužvairavo kairė akytė ir jis pradėjo skūstis, kad mato dvigubą vaizdą, mes, neįtardami nieko blogo, apsilankėme pas Luko okulistę. Jos reakcija mane nustebino. Ji patarė kuo greičiau kreiptis į neurologus. Po kelių dienų Vilniaus universiteto vaikų ligoninės neurochirurgijos skyriuje Lukui buvo padaryta galvos nuotrauka. Kaip dabar atsimenu, tai buvo mano pirmoji diena darbe po 9 mėnesių motinystės atostogų su Luko mažuoju broliuku Kipru. Į ligoninę Luką nuvežė tėtis. Rezultatas mus pribloškė: galvos smegenų kamienne matosi židiny, reikia daryti magnetinį rezonansą, tam kad būtų galima įvertinti, kokio sudėtingumo yra padėtis ir patvirtinti galutinę diagnozę. Lukas su tėčiu liko ligoninėje. Aš su mažuoju broliuku tą naktį praleidau namie.

Nors šalia buvo draugai, nurimti negalėjau – širdis jautė, kad kažkas ne taip, kažkas laukia nepakeliamai baisaus, o protas stengėsi viską tiesiog neigti ir niekuo netikėti.

Kitą dieną magnetinis rezonansas patvirtino baisiausią diagnozę: išsikerojęs auglys smegenų kamienne. Jį operuoti yra neįmanoma. Reikia daryti biopsiją ir nustatyti gydymą, kuris padėtų kažkiek pailginti likusį laiką. Kauno vaikų ligoninės neurochirurgai, pamatę magnetinio rezonanso nuotrauką, vilčių daug nesuteikė: jūsų sūnui liko gyventi maždaug 12 mėnesių, padarysim biopsiją ir kuo greičiau pradėsime radio ir chemo gydymą.

Nelabai prisimenu, kaip išgyvenom kitas dienas. Tai, kad reikia kažką daryti, kažkaip padėti Lukui (tuo metu jau ryškėjo kiti ligos požymiai: dešinės rankos ir kojos silpnumas, seilėtekis, nuotaikų kaita), vertė judėti į priekį ir nepasiduoti bukam jausmui, kad gyvenimas šitoj vietoj sustoja. Sukaupę visas dvasios jėgas, padedami draugų, šeimos, gydytojų ir med. seserų, visų pirma puolėme gilintis, kad kuo daugiau sužinotume apie ligą, kuri ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje yra labai reta ir mažai ištirta. Tai, kad Luko tėtis yra britas, o Lukas yra ir Lietuvos, ir Didžiosios Britanijos pilietis, tik sustvirtino mūsų apsisprendimą pabandyti rasti gydymą Lukui ne Lietuvoje, o Anglijoje.

Gegužės 24 d. išskridome į Londoną. Kaip ir kiekviena mama, prieš konsultaciją pas britų neurochirurgus ir onkologus tikėjausi, kad jie diagnozės nepatvirtins. Deja. Birželio 1 d. Lukui buvo pradėtas 30 dienų radioterapijos ir chemoterapijos Temodaliu kursas Universitetinėje Londono ligoninėje. Tada viskas atrodė baisu: kaip Lukas pakels gydymą, kaip ištvers radioterapiją, kurių pašalinių poveikių turėtume laukti, kaip mums, Luko tėvams, išlikti stipriems ir drąsiems, kad palaikytume savo sūnų.

Iš tikrųjų viskas buvo daug paprasčiau nei tikėjomės: Lukas gydymą pakentė gerai. Kas rytą būdavo užmigdomas, kad būtų galima praveisti radioterapijos kursą. Priprato ir prie to. Greitai prisitaikė angliškoje aplinkoje, susidraugavo su gydytojais, personalu, kitais vaikais. Mus palaikė visi: ir vyro šeima, ir draugai, ir medikai. Po savaitės Luką išrašė iš ligoninės. Kas rytą iš savo viešbutuko, esančio šalia ligoninės, keliaudavome į radioterapijos seansus. Tomis valandomis, kai išeidavom iš ligoninės ir su Luku žaisdavome parke,

A † A IRENAI BOČKIENEI

mirus, reiškiamo giliausią užuojautą dukroms DANGUOLEI ir ONAI bei sūnui DARIUI ir jų šeimoms.

Liūdime kartu su jumis.

*Gediminas ir Irena Bliūdžiai
su šeima*

atrodydavo, kad mes čia tik svečiuojamės ir greitai visi mūsų baisumai ir bėdos pasibaigs, o Lukas pasveiks.

Iš tikrųjų po 4 savaičių radioterapijos kurso padarytas magnetinis rezonansas patvirtino, kad auglys sumažėjo ir gydymas buvo sėkmingas. Kiek džiaugsmo! Bet gydytojai neleido per daug džiūgauti: taip, radioterapija tokio tipo vėžiui yra vienintelis sėkmingas gydymo būdas, bet reikia toliau tęsti chemoterapiją ir tikėtis, kad ligos požymiai kuo ilgiau neatsinaujins ir Lukas galės kokybiškai gyventi. Tokios rūšies augliai dažniausiai atsinaujina ir tada, liga vystosi labai greitai. Tokiu atveju britų medikai nebegalės padėti niekuo. Tiesiog susitaukite.

Matyt, nė vienas tėvas negalėtų susitaukti su tuo, jog niekaip nebepali padėti savo vaikui. Nesusitaukėme ir mes, toliau ieškojome būdų ir kelių gydymui visame pasaulyje. Greitai supratome, kad šios ligos atveju sėkmingo gydymo, deja, kol kas nėra išrasta. Yra nemažai bandymų, ieškojimų, tyrimų Europoje ir Amerikoje, bet nė vienas iš jų neįtikrina, kad likęs gyventi laikas bus pailgintas, o juo labiau, kad liga bus sėkmingai įveikta. Ką Europos gydytojai gali pasiūlyti dabar, tai bandyminiu gydymu antikūniais nimotuzumabu ir avastinu pabandyti pagerinti gyvenimo kokybę, t. y. kontroliuoti ligos požymių progresą, kad vaikas kuo ilgiau galėtų gyventi normalų visavertį gyvenimą, kad nebūtų prirakintas prie lovos dėl to, kad nevaldo kojų ar rankų, ar negali normaliai nuryti maisto, negali pats kvėpuoti ar matyti. Deja, britai šito bandyminio vaisto negali skirti, nes

jis kol kas nėra registruotas. Vokiečiai, ispanai ir šveicarai šį vaistą naudoja ir mato neblogus rezultatus.

Dabar Lukas toliau tęsia chemoterapijos kursą ir laukia, kada bus atliktas magnetinis rezonansas ir ką jis parodys. Jeigu matysim, kad „pabaisa“, kaip Lukas jį vadina, pradeda augti, būtinai padarysim viską, kad gautume gydymą antikūniais ir neleistume „pabaisai“ gadinti Luko gyvenimo. Tam, aišku, reikia finansavimo. Jau iki šiol sulaukėm tiek daug neįkainojamos pagalbos ir Lietuvoje, ir Anglijoje. Supratome, kad yra tiek daug žmonių, net ir visai mūsų nepažįstančių, kurie pasiryzę padėti. Tai suteikia vilties, kad ir toliau šiam kelyje neliksime vieni ir Lukas pamatys žiemą, sniegą, sulauks šv. Kalėdų ir savo 6-ojo gimtadienio žiemai pasibaigus...

...

Lukui galima padėti pervedus auką į specialiai jam atidarytą sąskaitą. Pinigai bus skirti berniukui reikalingiems vaistams įsigyti.

Sąskaitos rekvizitai:
LT407044060007246442
AB SEB bankas
Banko kodas 70440
SWIFT kodas CBVILT2X
Gavėjas: Mamų Unija
Informacija tel.: +370 698 26183
Eglė Mėlinauskienė

Iki 2009 m. lapkričio 10 d. į Luko sąskaitą paaudota 36,486.03 LT. Dėkojame visiems taurios širdies žmonėms, padedantiems kovoti už Lukučio gyvybę.

www.mamunija.lt

Margumynai

„Google“ padėjo tėvui susirasti dukrą

Interneto paieškos sistema „Google“ vienam tėvui padėjo susirasti dukrą, kurios jis iki tol nesėkmingai ieškojo tris dešimtmečius. Šį mėnesį įvykęs Georgia valstijos gyventojos April Antoniou ir Kansas valstijoje gyvenančio jos tėvo Scott Robert Becker susitikimas tapo viena

pagrindinių televizijos naujienų ir pokalbių laidų temų.

30-metė A. Antoniou ir S. Becker Atlantos televizijoms WGCL-TV ir „11Alive“ pasakojo, jog daugelį metų nesėkmingai mėgino surasti vienas kitą. Tačiau prieš kelias dienas ji paieškos lauke surinko frazę „Scott Robert Becker ieško April“ ir iškart aptiko tinklalapį, kurį jos tėvas sukūrė prieš septynerius metus.

Becker vietos televizijoms sakė, kad dukters ieškojo nuo pat skyrybų su jos motina, kurios įvyko praėjus keliems mėnesiams po dukros gimimo. Tėvas netgi išleido kelis tūkstančius dolerių privatiems detektyvams. A. Antoniou, kuri šiuo metu augina du savo vaikus – ketverių ir šešerių metų amžiaus, praeitą savaitę susitiko su tėvu viename Atlanta restorane.

BNS

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Lapkričio 22 d., sekmadienį,** 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St., Lemont) didžiojoje salėje vyks seminaras imigracijos bei vartotojų teisių klausimais. Pristatymo, kurį rengia Ilinojaus generalinės prokurorės Lisa Madigan kabinetas, JAV Pilietybės ir imigracijos tarnyba bei LR generalinis konsulas Čikagoje metu bus aptariamos imigracijos, vartotojų teisių pažeidimų, darbo teisės bei nekilnojamo turto atėmimo grėsmės ir savininko teisių temos. Vyks klausimų – atsakymų sesija.

♦**Sekmadienį, lapkričio 22 d. po** abiejų šv. Mišių Palaiminto Jurgio Matulaičio misijos vestibulyje Daurmanto-Dielininkaičio šešto skyriaus mergaičių būrelis ir jų vadovė Monika Mikulionytė pardavinės jų iškeptus skanius saldumynus. Mergaitės surinktus už kepinius pinigus nori paaugoti sergančiam Noah ir jo sūteui. Apie Noah ir jo sūteį daugiau sužinoti galite apsilankę tinklalapyje: www.noahshope.com

♦**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte lapkričio 25 d., trečiadienį, 2 val. p. p. maloniai kviečia į filmų popietę. Jos metu Baniutė Kronienė pasidalins mintimis apie svarbų savo kelionės Lietuvon tikslą. Bus rodomas dokumentinis filmas „Kernavė“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

♦**Kviečiame advento penktadienius** skirti dvasiškai pasiruošti Kalėdų šventėms. Advento vakarai vyks penktadieniais nuo 6:30 val. v. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Šiemet bus trys Advento vakarai ir ketvirtas vakaras paskirtas Susitaikymo sakramentui. Susitikimus vės: lapkričio 27 d. – Marija Stankus-Saulaitis; gruodžio 4 d. – kun. Gediminas Jankūnas ir gruodžio 11 d. – kun. Gintaras Vitkus, SJ. Gruodžio 18 d. vyks Susitaikymo sakramentas. Visi maloniai kviečiami.

♦**Moterų klubas „Alatėja“** kviečia Jus, mieli draugai ir bičiuliai, į klubo 4-ojo gimtadienio Oranžinę šventę. Šventė vyks lapkričio 28 d., šeštadienį, Balzeko kultūros muziejuje. Pradžią – 6 val. v. Kviečiame svečius puošti rudens spalvomis, akcentuojant šventės spalvą – oranžinę! Bilieto kaina vienam žmogui – 30 dol. Bilietus užsisakyti prašome iki lapkričio 15 d. telefonu: 708-205-8742 (Audronė).

♦**Kviečiame užsukti į tradicinę** Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 12–13 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte. Norinčius prekiauti, prašome skambinti į PLC raštinę tel.: 630-257-8787 ir užsisakyti status.

♦**Čikagos ateitininkų šv. Kūčios** bus rengiamos š. m. gruodžio 20 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Dainininkas Virgis Stakėnas** Šiaurės Amerikoje koncertuos: **lapkričio 21 d.** 7 val. v. Cleveland, OH (ŠALFASS suvažiavimo proga, Lietuvių klube, 877 E. 185th St., Cleveland, OH 44119, bilietai ir papildoma informacija tel.: 216-531-2131); **lapkričio 22 d.** 1 val. p. p. Detroit, MI (Dievo Apvaizdos parapijos salėje, 25335 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48033. Dėl išsamesnės informacijos skambinti Artūrai Stapusaičiui tel.: 248-854-6677); **lapkričio 27 d.** Čikagoje – „Kunigaikščių užiegoje“, 8 val. v., 6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501, tel.: pasiteirauti: 708-594-5622, kreiptis į Tadą Dunčią); **gruodžio 6 d.** 1 val. p. p. Toronto, Lietuvių namuose (organizuoja LN Kultūros būrelis vadovas Vytautas Kulnys, papildoma informacija ir bilietai tel.: 416-769-1266).

♦**Šv. Trejybės parapijos salėje** (53 Capitol Ave., Hartford, CT) gruodžio 12 d. šeštadienį, 5 val. p. p. bus švenčiamos Kūčios. Kviečiame bilietus nusipirkti iki gruodžio 1 d. Kaina – 15 dol. asmeniui, 10 dol. jaunimui iki 12 metų amžiaus. Kūčiose valgysime 12 tradicinių patiekalų, giedosime, laušime plotkeles, džiaugsimės eglute. Informacija tel.: 860-657-9067 (Danutė Grajauskienė). Rengia JAV LB Hartford valdyba.

♦**Detroito „Žiburio“ mokyklos** tradicinė „Kalėdų eglutė“ ruošiama sekmadienį, gruodžio 20 d., Dievo Apvaizdos salėje, tuoj po šv. Mišių. Bus skanaus lietuviško maisto, pyragų stalas ir loterija. Programėlėje dalyvaus visi mokyklos mokiniai. Po vaidinimo atvyks visų laukiamas Kalėdų Senelis. „Žiburio“ mokykla laukia visų gausaus apsilankymo ir nori pasidžiaugti mokinių pasirodymu ir Kalėdų Seneliu.

Čikagoje bus minimas Žalgirio mūšio 600 m. jubiliejus

Čikagoje lietuvių ir lenkų filatelistų pastangomis buriamas organizacinis komitetas bendram Žalgirio mūšio 600 m. pergalės paminėjimui organizuoti. Lapkričio 10 d. Lenkijos Generaliniame konsulate Čikagoje abiejų tautų atstovai susitiko pasitarti dėl minėjimo ir renginių plano sudarymo ir organizacinio komiteto sukurimo šiam planui įgyvendinti. Susitikime dalyvavo Lietuvos ir Lenkijos garbės konsulai St. Balzekas, Jr. ir Robert V. Ogrodnik, Lietuvos generalinio konsulato darbuotoja A. Vertelkaitė taip pat Lenkijos konsulato atstovas, lenkų filatelistų draugijos

(Polonus Philatelic Society, Chicago Chapter) pirmininkas Chester Schaffer ir lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ atstovai: pirmininkas Jonas Variakojis ir vicepirmininkė Violeta Rutkauskienė.

Planuojama jungtinė paroda, pasakaitos, dokumentinių ir meninių filmų peržiūra, iškilmingas minėjimas, koncertai ir kiti renginiai.

Pagrindiniai renginiai vyks 2010 m. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje, o taip pat ir atskiruose lietuvių ir lenkų telkiniuose.

V. R.

Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos vardo tūkstantmečio šventinės iškilmės Čikagoje buvo pradėtos 2009 m. spalio 23 d. Ziono lietuvių evangelikų liuteronų parapijos bažnyčioje. Joje vyko ekumeninės Taize pamaldos. Pamaldose dalyvavo (iš kairės): šventės koordinadorius Nerijus Šmerauskas, lietuvių evangelikų reformatų kun. diakonė Erika Brooks, Ziono parapijos klebonas kun. Valdas Aušra, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, SJ, Šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos kun. Jaunius Kelpšas, seselė Laimutė Kabišaitytė, MVS, ir lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos klebonas Liudas Miliuskas.

Jūratės Variakojienės nuotr.

Lietuvių Opera kviečia į pokylį

Lietuvių Opera Čikagoje nuoširdžiai dėkoja už ilgametę finansinę paramą Lietuvių Operai (ČLO). Tik Jūsų geranoriškumo dėka mums pavyko išsaugoti šį unikalų reiškinį pasaulyje – Lietuvių Operą!

Jau 53-ą sezoną scenoje skamba ČLO lietuviškai atliekami pasauliniai operos šedevrai. Šiemet buvo baiminamasi, jog, prarėtėjus choristų gretoms, premjera neįvyks. Tačiau į kolektyvą įsiliejęs dideliu būriu jaunų bei entuziastingų dainininkų, o prie JAV gyvenančių solistų prisijungus profesionalams iš Lietuvos, žiūrovus nudžiugino nuotaikinga Johan Strauss operetė „Šiksnosparnis“.

Sužavėtos publikos prašymu, ši sezoną Čikagos Lietuvių Opera planuoja parodyti kitą smagią J. Strauss operetę – „Čigonų baronas“. Užsidegimo ir vilties nestokojantis atsinaujinęs ČLO kolektyvas optimistiškai žiūri į ateitį. Tačiau, kasmet

didėjant pastatymo išlaidoms, susiduriame su finansiniais sunkumais.

Lapkričio 21 d. Jaunimo centre (Čikagoje) rengiame lėšų telkimo vakarą pokylį. Jo metu galėsite išgirsti ČLO choro ir solistų atliekamus kūrinį, pasivaikinti ir, žinoma, pašokti. Pokylio metu veiks loterija.

Skaudu girdėti, kai uždaromos lietuvių tikinčiųjų rankomis statytos ir gausiai lankytos bažnyčios, vaikų klegesiu aidėję mokyklos. Skaudu, kai vienas po kito gęsta kažkada liepsnoję lietuviški židiniai. Tikimės, jog sulauksime operai ir liutovybei neabejingų žmonių, kurie finansiškai parems vis dar gyvuojančią Čikagos Lietuvių Operą!

Linkime gražaus bei džiaugsmingo rudens ir tikimės Jūsų paramos!

Dėl dalyvavimo pokilyje kreiptis telefonu: 630-242-1888.

Čikagos Lietuvių Operos valdyba

Sesutė Ilona su mažuoju broliuku Luku Gintvydu.

Nuotr. iš šeimos albumo

A. S.

**„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išsivijos ir Lietuvos jungtis!**

www.draugas.org

2009 m. spalio 13 d. Andriaus ir Jūlytės Kudirkų šeima – didelio džiaugsmo diena, jie susilaukė naujo šeimos nario—sūnelio Luko Gintvydo. Broliuku didžiuvosi sesutė Ilona, nauju anukėliu seneliai Gintaras ir Aldona Plačiai bei Arvydas ir Aldona Kudirkos. Taip pat džiaugiasi dėdė Petras Plačas, teta Krista Plačaitė, dėdė Romas Kudirka, teta Audra Kudirkaitė, dėdė Paulius ir teta Viktorija Kudirkos, pusseserės Kaija ir Laila Kudirkaitės. Visi šeimos nariai ir draugai sveikina mažąjį Luką ir linki jam daug laimės ir sveikatos.